

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра організації та економіки фармації

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ
«ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЕКОНОМІКА ФАРМАЦІЇ»**

для студентів спеціальності «Фармація»

Харків - 2016

УДК 615.12:339.162

Рекомендовано ЦМР НФаУ
(протокол № 3 від 4.06.2014 р.)

Рецензенти:

Євтушенко О.М. – доктор фарм. наук, доцент кафедри менеджменту і маркетингу у фармації

Кубарева І.В. – канд. фарм. наук, доцент кафедри соціальної фармації

Автори: Немченко А.С., Назаркіна В.М., Калайчева С.Г., Панфілова Г.Л., Чернуха В.М., Жирова І.В., Юрченко Г.М., Корж Ю.В., Винник О.В., Зайцева Ю.Л., Подгайна М.В., Тетерич Н.В.

Методичні рекомендації до виконання курсових робіт з дисципліни «Організація та економіка фармації» для студентів спеціальності 7.110201 «Фармація» / За ред. А.С. Немченко. – Х.: Вид-во НФаУ, 2016. – 61 с.

Методичні рекомендації розроблено з метою надання методичної допомоги студентам при виконанні курсової роботи з організації та економіки фармації; формування практичних умінь та навичок збору, обробки та аналізу інформації, організації та проведення власних наукових досліджень, узагальнення та систематизації їх результатів. У методичних рекомендаціях містяться вимоги до написання та правильного оформлення курсових робіт з дисципліни «Організація та економіка фармації».

Методичні рекомендації призначені для студентів фармацевтичних вузів і факультетів спеціальності 7.110201 «Фармація».

© Національний фармацевтичний університет, 2014
© Кафедра організації та економіки фармації, 2014

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	5
1.1. Мета і завдання курсової роботи	5
1.2. Програма дослідження.....	5
1.3. Зміст та обсяг курсової роботи	6
2. СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ	7
2.1. Титульний аркуш	7
2.2. Зміст	7
2.3. Перелік умовних позначень.....	7
2.4. Вступ.....	7
2.5. Основна частина.....	9
2.6. Висновки.....	9
2.7. Список використаних джерел.....	9
2.8. Додатки.....	10
3. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ТЕКСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ	11
3.1. Оформлення тексту.....	11
3.2. Нумерація сторінок і розділів.....	11
3.3. Графічний матеріал.....	12
3.4. Таблиці.....	13
3.5. Формули.....	14
3.6. Скорочення.....	15
3.7. Список використаних джерел.....	15
3.8. Посилання.....	15
4. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	16
4.1. Вибір теми.....	16
4.2. Складання плану.....	16
4.3. Підбір і вивчення літератури.....	17
4.4. Уточнення програми дослідження.....	17
4.5. Виконання практичної частини.....	17
4.6. Написання тексту.....	18
5. ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	19
ДОДАТКИ.....	20
Теми та орієнтовні плани курсових робіт.....	20
Зразок оформлення титульної сторінки курсової роботи.....	44
Критерії оцінювання курсової роботи за вимогами ECTS.....	45
Зразки бібліографічного опису різних видів наукової літератури.....	46
Інформаційні ресурси мережі інтернет	48
Зразок оформлення переліку умовних позначень	53
Рекомендована література.....	55

ВСТУП

Концепція підготовки фахівців для фармацевтичної галузі України в умовах Болонської системи передбачає підвищення конкурентоспроможності фахівців на світових ринках праці за рахунок удосконалення якості підготовки кадрів (впровадження інноваційних педагогічних технологій, активних методів навчання, підвищення самостійності, розвиток ініціативи і творчості студентів).

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», «Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах», що затверджене наказом МОН України, передбачено індивідуальні завдання у вигляді курсових робіт.

Курсова робота з дисципліни «Організація та економіка фармації» є обов'язковою частиною навчального плану підготовки студентів фармацевтичного факультету за спеціальністю 7.110201 «Фармація».

Виконання і захист курсових робіт є важливим етапом у підготовці майбутніх фахівців, що дозволяє узагальнити і систематизувати отримані під час вивчення дисципліни знання, вміння та навички та спрямувати їх на вирішення конкретних проблем професійної діяльності.

Курсова робота – одна з форм самостійної роботи студентів, при виконанні якої вони набувають навички і вміння, необхідні для проведення самостійних наукових досліджень: вчать аналізувати наукову проблему, підбирати і критично вивчати літературні джерела з теми дослідження, робити теоретичні висновки та узагальнення, розробляти програму і використовувати різні методи дослідження, систематизувати отримані результати. Готуючись до захисту студенти набувають уміння складання наукових повідомлень, вчать аргументовано відстоювати свою думку.

Методичні рекомендації покликані надати методичну допомогу студентам, що виконують курсові роботи, ознайомити студентів з методикою виконання науково-дослідної роботи. Наведено рекомендації щодо вибору теми та розробки програми дослідження, підбору і вивчення літератури, обґрунтування оптимальних методів досягнення поставлених цілей, виконання експерименту, оформлення тексту, підготовки наукової доповіді. У додатках наведено зразки оформлення титульного аркуша, змісту та списку літератури, правила бібліографічного опису літературних джерел, адреси ресурсів мережі Інтернет, присвячених питанням організації, економіки та управління фармації.

Результати, отримані при виконанні курсової роботи, в подальшому можуть бути використані при написанні дипломної роботи.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Мета і завдання курсової роботи

Мета виконання курсової роботи полягає в розширенні та поглибленні знань з організації та економіки фармації, одержаних студентами під час навчання, що сприяє їх практичному застосуванню під час комплексного вирішення конкретних фахових завдань.

Метою написання курсової роботи з організації та економіки фармації:

- поглиблення та систематизація отриманих теоретичних знань з організації та економіки фармації;
- розвиток умінь самостійного опрацювання наукових джерел;
- формування дослідницьких умінь студентів;
- стимулювання студентів до самостійного наукового пошуку;
- розвиток вміння аналізувати передовий досвід та узагальнювати власні спостереження;
- формування вміння практичної реалізації результатів дослідження проблеми в самостійно виконаних розробках.

Основною вимогою при виконанні курсової роботи є вміння студента пов'язати набуті теоретичні знання з практичною фармацевтичною діяльністю. Курсова робота повинна виконуватися на конкретних матеріалах аптечних, оптово-посередницьких структур і містити елементи самостійних досліджень.

1.2. Порядок виконання курсової роботи

Основні етапи виконання курсової роботи:

1. Вибір і затвердження теми курсової роботи.
2. Розробка завдання для курсової роботи, складання календарного плану виконання.
3. Опрацювання літературних джерел і складання плану роботи.
4. Написання тексту курсової роботи.
5. Оформлення курсової роботи та подання її на кафедру.
6. Рецензування курсової роботи.
7. захист курсової роботи перед комісією.

Науковий керівник надає науково-методичну допомогу студенту, а саме: здійснює індивідуальне консультування студента, допомагає скласти план курсової роботи, контролює дотримання графіка виконання, рецензує роботу та готує студента до захисту.

Темою курсової роботи є одна з актуальних проблем організації та економіки фармації, яка відповідає завданням та умінням, передбаченим освітньо-кваліфікаційною характеристикою.

Тема курсової роботи обирається студентом самостійно з рекомендованого переліку, представленого у додатку А.

Студент має право після узгодження з науковим керівником обрати тему курсової роботи, яка не включена до переліку запропонованих тем, але відповідає завданням навчальної дисципліни і тісно пов'язана з потребами практичної фармації.

Не допускається виконання курсових робіт на аналогічні теми на базі одного аптечного закладу. Робота декількох студентів над однією темою можлива лише у винятковому випадку за згодою керівника.

1.3. Зміст та обсяг курсової роботи

Курсова робота включає:

1. Титульний аркуш.
2. Зміст.
3. Перелік умовних позначень (за необхідності).
4. Вступ.
5. Основну частину.
6. Висновки (висновок).
7. Список використаних джерел.
8. Додатки (за необхідності).

Обсяг курсової роботи складає 30-35 друкованих або 35-40 рукописних сторінок. У загальний обсяг курсової роботи не входять додатки, список літератури, таблиці та рисунки, які повністю займають площу сторінки. Але всі сторінки зазначених структурних одиниць підлягають наскрізній нумерації.

У курсовій роботі необхідно стисло, логічно й аргументовано викладати зміст і отримані результати досліджень, уникати загальних фраз, бездоказових тверджень, тавтології, спотворення фактів.

Мова курсової роботи – державна, стиль – науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок, послідовність – логічна.

При написанні курсової роботи студент повинен обов'язково робити посилання на публікації авторів і джерел, з яких запозичив матеріали або окремі результати. У разі використання запозиченого матеріалу без посилання на автора і джерело курсова робота не допускається до захисту.

2. СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

2.1. Титульний аркуш

Титульний аркуш містить найменування вищого навчального закладу, найменування кафедри, прізвище, ім'я, по батькові та інші відомості про автора, тему курсової роботи, прізвище, вчене звання (посаду) наукового керівника та членів комісії по захисту курсових робіт; місто і рік.

Титульний аркуш повинен бути оформлений відповідно до зразка (додаток Б). Він є першою сторінкою курсової роботи, належить до загальної нумерації сторінок, але не нумерується.

2.2. Зміст

Зміст є другою сторінкою курсової роботи і визначається її темою.

Зміст курсової роботи розробляється студентом самостійно і узгоджується з науковим керівником. У змісті наводяться назви усіх структурних частин курсової роботи (у т.ч. вступ, додатки) і номери їх початкових сторінок. Заголовки змісту повинні точно повторювати заголовки в тексті роботи. Заголовки підпунктів слід зміщувати на 3-5 знаків вправо щодо заголовків розділів.

2.3. Перелік умовних позначень

Перелік умовних позначень наводиться, як правило, у тому разі якщо в роботі використано маловідомі скорочення і аббревіатури. Якщо вони зустрічаються в тексті рідко (менше трьох разів), перелік не складається, а розшифрування наводиться прямо у тексті курсової роботи безпосередньо при першому згадуванні.

Перелік друкується після змісту курсової роботи, перед вступом двома колонками: зліва за абеткою наводять перелік умовних скорочень, символів, справа – їх детальне розшифрування.

2.4. Вступ

Вступ є важливою частиною курсової роботи, оскільки містить у стислій формі всі фундаментальні положення, обґрунтуванню яких присвячена робота.

Писати вступ методологічно краще не на початку, а по закінченню проведеного дослідження, коли основна частина роботи вже повністю готова.

Перед написанням цієї відповідальної частини роботи рекомендується подивитися в якості зразка кілька близьких за тематикою курсових робіт і проконсультуватися з науковим керівником.

У преамбулі розкривається сутність і стан досліджуваної теми, її значимість у сучасних умовах, обґрунтовується доцільність дослідження.

При написанні вступу необхідно дотримуватися наступної послідовності.

Актуальність теми. Обґрунтовують актуальність і доцільність роботи. Зміст актуальності повинен бути конкретним та лаконічним. Досить кількома реченнями висловити головне – сутність проблеми або наукового завдання. Також необхідно вказати авторів, які внесли найбільш значний внесок у розробку досліджуваної проблеми.

Мета і завдання курсової роботи. Формулюють мету роботи і завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Не слід формулювати мету як "Дослідження ...", "Вивчення ...", тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету. Завдання, що вирішуються у роботі, повинні відповідати цілям дослідження. Слід зазначити, що структура роботи формується виходячи із завдань дослідження, а тому завдання повинні відповідати змісту розділів і підрозділів курсової роботи.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єкт і предмет дослідження, як категорії наукового процесу, співвідносяться між собою як загальне і часткове.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для вивчення.

Предмет дослідження – конкретна проблема, яка міститься в межах об'єкта дослідження. Предмет дослідження визначає тему курсової роботи.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої в роботі мети використовується цілий арсенал методів дослідження: методи порівняльного аналізу, економіко-математичного моделювання, математичної статистики, методи соціологічних та маркетингових досліджень (опитування, анкетування) та інші. Перераховувати методи слід не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи тим методом, це дасть змогу пересвідчитися у доцільності вибору саме цих методів.

Практична значимість отриманих результатів. У курсовій роботі слід подати відомості про практичне застосування одержаних результатів або рекомендації, а також очікуваний ефект від впровадження результатів дослідження.

Інформаційне забезпечення результатів дослідження. Джерелами інформації для виконання курсової роботи є публікації у вітчизняних та зарубіжних ЗМІ, статистичні дані, обліково-звітна документація, фактичні дані про результати господарської діяльності аптечних закладів, ресурси Інтернет тощо.

Структура та обсяг курсової роботи. Вказується, з яких структурних одиниць складається курсова робота, на скількох сторінках вона викладена, скільки включає таблиць і рисунків, а також літературних джерел.

2.5. Основна частина

Основна частина курсової роботи передбачає:

Розділ 1 – огляд літератури за темою і вибір напрямів досліджень;

Розділ 2 – виклад загальних підходів і основних методів дослідження, переважно – аналіз і узагальнення експериментальних результатів дослідження, за необхідності – з коротким теоретичним обґрунтуванням.

У першому розділі проводиться огляд літературних джерел, спеціальної літератури, нормативно-законодавчої документації та офіційної статистичної інформації, стисло висвітлюють роботи авторів, які вивчали дану проблему. Результатом теоретичного розділу має бути визначена теоретична концепція предмета дослідження, модель пошуку механізмів вирішення завдання, які поставлені в курсовій роботі.

Загальний обсяг огляду літератури не повинен перевищувати 20% обсягу основної частини курсової роботи.

У другому розділі обґрунтовується вибір напрямку досліджень, наводять методи вирішення завдань і їх порівняльні оцінки, розробляють загальну методiku проведення експериментальних досліджень. Студент повинен оцінити повноту і достовірність отриманих ним результатів, за можливістю порівняти їх з даними аналогічних досліджень вітчизняних і зарубіжних авторів, вміти коректно викладати результати власних досліджень.

Після кожного розділу наводяться висновки з коротким викладом наведених у розділі наукових і практичних результатів.

Результати досліджень повинні бути використані для обґрунтування конкретних пропозицій і рекомендацій.

2.6. Висновки

Висновки наводять у окремому розділі курсової роботи. У даному розділі викладають найважливіші наукові та практичні результати, що були отримані в роботі. Висновки повинні містити формулювання вирішених завдань курсової роботи, основні отримані результати дослідження, а також рекомендації щодо вдосконалення досліджуваного напрямку, вирішення конкретної наукової проблеми. Висновки повинні бути чітко викладеними, аргументованими і співвіднесеними з уже відомими науково-практичними розробками.

2.7. Список використаних джерел

Кількість бібліографічних джерел у переліку літератури залежить від теми і завдань дослідження, і може становити не менше 25-30 посилань. До переліку включають лише ті джерела, на які є посилання у тексті роботи.

Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи, міжнародних і державних стандартів з

обов'язковим наведенням назв праць. Зокрема потрібну інформацію можна одержати із таких міждержавних і державних стандартів:

ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1–2003, IDT)»;

ДСТУ 3582–97 «Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила»;

ДСТУ 6095:2009 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Правила скорочення заголовків і слів у заголовках публікації (ГОСТ 7.88–2003, MOD)»;

ДСТУ 7093:2009 «Системи стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Скорочення слів і словосполук, поданих іноземними європейськими мовами»;

ГОСТ 7.12–93 “СИБИД. Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила”;

ГОСТ 7.11–78 “СИБИД. Сокращение слов и словосочетаний на иностранных европейских языках в библиографическом описании”.

Посилання на літературу в тексті курсової роботи розміщують у квадратних дужках після відповідної згадки, наприклад [15] – це номер у списку використаної літератури тієї публікації, на яку посилається автор.

2.8. Додатки

Додатки не є обов'язковим елементом курсової роботи та не включаються у її загальний обсяг. У додатки зазвичай включають допоміжні матеріали:

- інформаційні матеріали, які становлять базу аналітичних досліджень;
- проміжні математичні розрахунки, формули;
- зразки анкет, тестів;
- великі за обсягом таблиці та рисунки;
- інструкції та методики;
- ілюстрації допоміжного характеру;
- фактичні документи підприємства тощо.

Кількість додатків не обмежується і визначається в кожному конкретному випадку виходячи з доцільності їх представлення для найбільш повного розкриття проведених досліджень.

Додатки оформляються як продовження роботи і розташовуються в порядку згадування в тексті посилань на них. Кожен додаток починають з нової сторінки, позначають великими літерами української абетки, напис «Додаток ...» пишеться з великої літери по центру сторінки.

3. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ТЕКСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

3.1. Оформлення тексту

Курсова робота повинна бути оформлена відповідно до вимог Державного стандарту України ДСТУ 3008-95 "Документація. Звіти у сфері науки і техніки, структура і правила оформлення".

Робота має бути надрукована на одному звороті сторінок стандартного білого паперу формату А4 (210 × 297 мм). Оформлюють основний текст роботи за допомогою комп'ютерів з використанням шрифту текстового редактора Word – Times New Roman кегль 14 з полуторним (1,5) міжрядковим інтервалом до тридцяти рядків на сторінці.

Текст роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – не менше 2 см, праве – не менше 1 см, верхнє і нижнє – не менше 2 см. Новий рядок починається абзацним відступом від початку рядка на 1,25 см.

Шрифт друку має бути чітким, чорного кольору, однакової щільності.

Текст основної частини курсової роботи поділяють на розділи, підрозділи, пункти і підпункти.

Заголовки структурних частин курсової роботи «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до набору.

Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапка в кінці заголовка не ставиться.

Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в підбір до тексту, в кінці заголовка ставиться крапка.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) і текстом повинна дорівнювати 2 інтервалам.

Кожна структурна частина курсової роботи починається з нової сторінки.

Курсова робота повинна бути зброшурована у м'якій або твердій обкладинці.

3.2. Нумерація сторінок і розділів

Всі сторінки курсової роботи послідовно нумеруються, починаючи з титульного аркуша, на якому номер не ставиться. Номер сторінки вказують у правому верхньому полі сторінки.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, таблиць, рисунків, формул вказують арабськими цифрами, дотримуючись наскрізної нумерації за усім документом.

Номер розділу ставиться після слова "РОЗДІЛ", після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу, використовуючи номер розділу і порядковий номер підрозділу, між якими ставиться крапка: наприклад: 1.2 (перший підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку наводиться заголовок підрозділу.

Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. Наприкінці номера повинна стояти крапка, наприклад: «1.3.2.» (Другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім у тому ж рядку наводять заголовок пункту. Пункт може не мати заголовка.

Підпункти нумерують у межах кожного пункту за такими ж правилами, як пункти.

3.3. Графічний матеріал

Зміст ілюстрацій має доповнювати текст роботи, поглиблювати розкриття суті теми, наочно ілюструвати думки автора, і тому в тексті на кожному з них повинно бути посилання з коментарем.

Графічний матеріал або ілюстрації (графіки, схеми, рисунки, діаграми) слід розташовувати у роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці, якщо в зазначеному місці вони не поміщаються.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу.

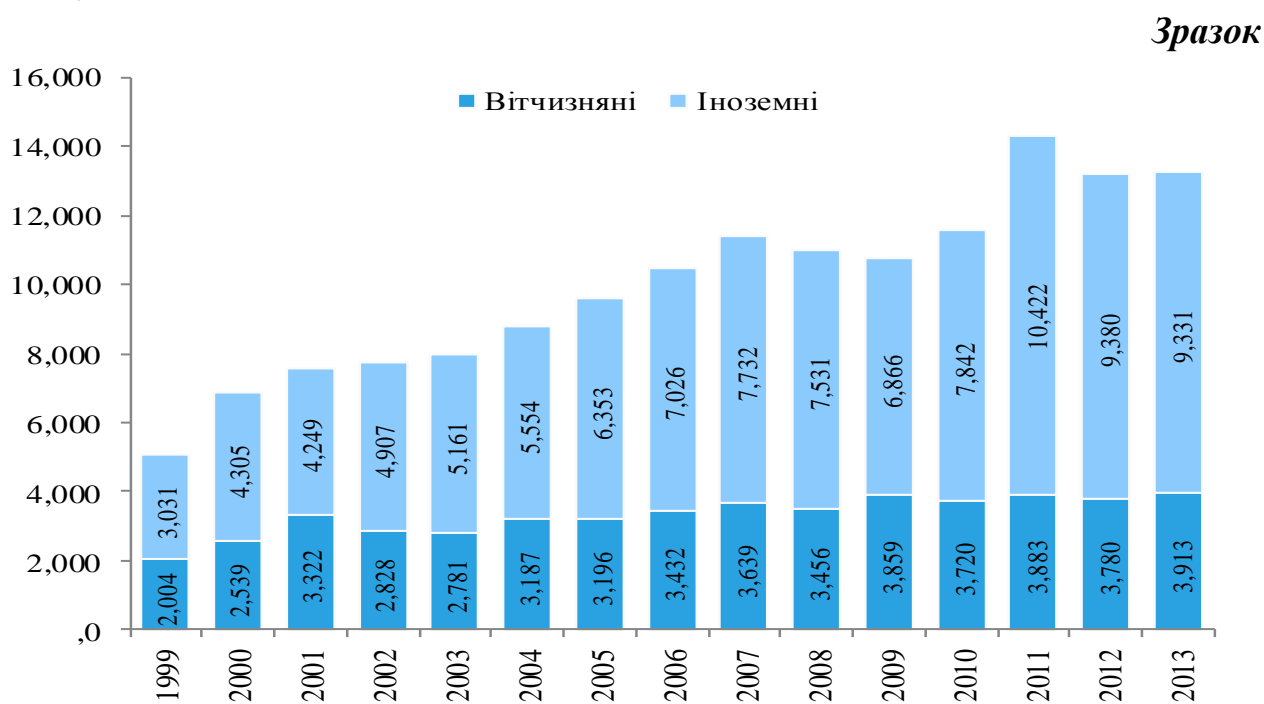

Рис.1.4. Динаміка кількості зареєстрованих в Україні лікарських засобів

Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: Рис.2.1 (перший рисунок другого розділу). Кожна ілюстрація повинна обов'язково мати назву, яку друкують симетрично до тексту. Назву ілюстрації наводять звичайним шрифтом.

Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо в розділі представлено одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.

Ілюстрації, розміщені на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок.

3.4. Таблиці

Таблиця істотно полегшує сприйняття тексту, насиченого однорідними відомостями, переважно цифровими показниками. У таблиці матеріал подається систематизовано, цифри висувуються на перший план, слова не повторюються, тому таблиці широко використовують в наукових текстах.

Таблиці слід розташовувати у курсовій роботі безпосередньо після тексту, в якому вони згадані вперше, або на наступній сторінці, якщо в зазначеному місці вони не поміщаються.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначеннями номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу).

Зразок
Таблиця 1.2

Порівняльний аналіз показників фармацевтичного забезпечення населення у країнах Європи

Назва країни	Населення, млн. чол.	Кількість аптек	Кількість населення, що обслуговує 1 аптека	Наявність аптечних мереж	Розміщення аптек (торг. точок)	Обсяг роздрібного ринку, млрд. USD
Австрія	8,2	1 276	6 426	-	регулюється	4,5
Велика Британія	53	>11 000	4818	+	вільне	21,5
Данія	5,5	316	17 405	+	вільне	3,2
Ірландія	4,5	1 579	2 849	+	вільне	2,5
Іспанія	47	21364	2 199	-	регулюється	22,7
Нідерланди	16,7	1 980	8 434	+	вільне	7,5
Норвегія	5,0	692	7 225	+	вільне	3,4
Швеція	9,1	1 250	7 280	+	регулюється	4,7
Україна	45	>20000	2 198	+	вільне (нині)	3,9

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту жирним шрифтом. Слово «Таблиця» і заголовок починаються з великої літери, крапка в кінці заголовка не ставиться. Заголовки граф таблиці повинні починатися з великих літер, підзаголовки з малої, якщо останні підпорядковуються заголовку. Заголовки граф вказуються в однині. Графу «№ з/п» в таблицю включати не слід.

Таблицю розміщують у тексті так, щоб її можна було читати без повороту переплетеного блоку або з поворотом за стрілкою годинника. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на наступну сторінку.

При перенесенні частини таблиці на іншу сторінку вказують «Продовж. табл. 1.2» без зазначення назви. Якщо заголовки граф таблиць великі, можна пронумерувати графи і повторити їх нумерацію на наступній сторінці.

Текст в таблиці рекомендується друкувати кеглем не менше 8 з одинарним інтервалом.

Якщо цифрові або інші дані в будь-якому рядку таблиці відсутні, то слід ставити прочерк. Якщо всі показники, що наведені в таблиці виражені в одній і тій же одиниці, то її позначення поміщається в заголовку.

На всі таблиці повинні бути посилання в тексті, при цьому слово «таблиця» в тексті пишуть скорочено, наприклад: «... представлено в табл. 1.2». У разі повторних посилань на таблицю потрібно вказувати «див. табл. 1.2».

3.5. Формули

При використанні формул необхідно дотримуватися певних правил.

Формули слід виділяти в тексті курсової роботи окремими рядками. Вище і нижче кожної формули потрібно залишити не менше одного вільного рядка. Якщо формула не вміщається в один рядок, її потрібно перенести після знака рівності (=), або після знаків плюс (+), мінус (–), або після інших математичних знаків з їх обов'язковим повторенням у новому рядку.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою у тій послідовності, в якій вони наведені у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Формули (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Номери формул позначають арабськими цифрами і пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках без крапок після формули до її номера. Наприклад: (2.1) (перша формула другого розділу).

Номер, який не вміщається в рядку з формулою, переносять у наступний

рядок нижче формули. Номер формули при її перенесенні вміщують на рівні останнього рядка. Якщо формула взята в рамку, її номер записують поза рамки з правого боку навпроти основного рядка формули. Номер формули-дроби подають на рівні основної горизонтальної риски формули.

Загальне правило пунктуації в тексті з формулами таке: формула входить до речення як його рівноправний елемент. Тому наприкінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації.

На всі формули мають бути посилання в тексті.

3.6. Скорочення

Скорочення слів в тексті не допускаються, крім загальноприйнятих в українській мові. Маловідомі скорочення (аббревіатури) повинні розшифровуватися при першому згадуванні (спочатку пишуться повністю, а поряд у дужках) – скорочено). Скорочення мають бути однаковими протягом усього тексту. Приклад оформлення списку скорочень та умовних позначень наведено у додатку Е.

3.7. Список використаних джерел

Список використаних джерел складається тільки з тих праць за темою дослідження, на які є посилання в тексті.

Всі літературні джерела подаються в алфавітному порядку тією мовою, якою вони написані. Спочатку перераховуються праці українською, російською, білоруською, болгарською мовами (з кириличною графікою), а потім праці, написані мовами з латинською графікою (англійською, німецькою, польською тощо).

Оформлення списку ведеться згідно з правилами бібліографічного опису друкованих творів. Приклади бібліографічного опису різних видів джерел наведено в додатку Г.

3.8. Посилання

Посилання в тексті курсової роботи на джерела інформації зазначаються їх порядковим номером у списку літератури, виділеного двома квадратними дужками, наприклад: “... у працях [1–9]...”.

Посилання на ілюстрації до курсової роботи оформлюються порядковим номером ілюстрації: наприклад, “рис. 2.3”; на формули порядковим номером формули: наприклад, “у формулі (3.1)”.

Посилання у тексті на таблиці пишуть скорочено: наприклад, “у табл. 1.2”. У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вживати скорочене слово “дивись”: наприклад, “див. табл. 1.2”.

4. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

4.1. Вибір теми

Відповідальним етапом виконання курсової роботи, від якого значно залежить успішність її виконання, є вибір теми. Тематика курсових робіт охоплює всі основні питання програми дисципліни, переглядається з урахуванням актуальності поставлених проблем і затверджується кафедрою. Темі і орієнтовні плани курсових робіт з ОЕФ наведені у додатках (додаток А).

Наукові напрямки кафедри організації та економіки:

- ✓ розробка методології державного управління та регулювання у фармації, а також розвитку нормативно-правової регулювання фармацевтичної діяльності на вітчизняному фармацевтичному ринку ліків;
- ✓ обґрунтування організаційної структури управління та системи оцінки технологій в охороні здоров'я та фармації в Україні;
- ✓ дослідження проблем рецептурного та безрецептурного відпуску ЛЗ в Україні та за кордоном;
- ✓ дослідження фармаекономічних механізмів (ціноутворення, страхування, кредитування, оподаткування) ефективного регулювання доступності та якості фармацевтичної допомоги (послуги), що надається населенню в умовах обмеженості ресурсів охорони здоров'я;
- ✓ розробка методології механізмів ціноутворення та реімбурсації (компенсації) вартості спожитих ЛЗ за умов впровадження соціально орієнтованої моделі медичного страхування;
- ✓ дослідження організаційно-економічних проблем виготовлення ЛЗ в умовах аптек.

Студенту надається право самостійного вибору теми, при цьому він повинен керуватися науковим і практичним інтересом до тієї чи іншої проблеми. Допускається, що в деяких випадках буде домінувати теорія, а в інших – практика.

Теми курсових робіт оригінальної спрямованості пропонує викладач. Обрана студентом тема повинна бути погоджена з науковим керівником.

Після вибору теми курсової роботи і визначення її основного змісту складається робочий план, який узгоджується з науковим керівником.

4.2. Складання плану

План роботи відображає напрям і характер досліджень. Оптимальна структура роботи передбачає три основні інформаційні блоки: 1) теоретичний, 2) аналітико-практичний, 3) висновки і рекомендації. Правильно складений план забезпечує логічну послідовність та повноту розкриття проблеми в усіх суттєвих аспектах.

Обов'язковими складовими плану мають бути: вступ; кілька розділів, у кожному з яких виділяються окремі підрозділи, що характеризують ключові питання цієї частини; висновок і список використаної літератури.

Заголовки розділів, підрозділів роботи повинні бути лаконічними і точно відображати зміст тексту, що відноситься до них.

4.3. Підбір і вивчення літератури

Після складання та погодження плану роботи з науковим керівником студент приступає до вивчення літератури.

Робота в бібліотеці. Доцільно почати пошук літератури з перегляду бібліотечних і систематичних каталогів (електронного та предметного). Крім того, слід переглянути періодичні видання, в яких можуть бути опубліковані наукові статті по темі дослідження («Аптечний аудит», «Фармаком», «Фармацевтичний журнал», Щотижневик «Аптека», «Вісник фармації», «Клінічна фармація», «Фармацевт практик» тощо) та матеріали науково-практичних конференцій.

Робота з електронними інформаційними ресурсами. Доступ до мережі Інтернет значно розширює географію пошуку літературних джерел. При написанні курсової роботи з організації та економіки фармації доцільно використовувати інформаційні ресурси, розміщені на офіційних сайтах міжнародних організацій та державних органів, видавництва та аналітичних компаній, в електронних бібліотеках. Назви і адреси електронних ресурсів мережі Інтернет наведені у додатку Д.

Складання списку літературних джерел. Опис кожного джерела має відповідати загальноприйнятим правилам (додаток Г).

Вивчення підібраних джерел. Опрацювання літературних джерел доцільно починати з підручників і посібників, далі переходять до спеціальних, більш вузьких досліджень (монографій, статей). Якщо в тексті зустрічаються невідомі терміни, необхідно з'ясувати їх значення. Необхідно ознайомитися з усіма публікаціями з обраної теми за період не менше ніж за останні три роки. Читання повинно супроводжуватися критичним аналізом матеріалу. Конспектування дозволяє краще запам'ятати зміст прочитаного, узагальнити опрацьований матеріал і сформулювати власну думку щодо досліджуваної проблеми.

4.4. Виконання практичної частини

Мета практичної частини роботи – отримати конкретні емпіричні дані (наприклад, дані бухгалтерського і управлінського обліку – для аналізу фінансово-господарської діяльності конкретної аптеки (фарм. фірми).

З цією метою використовують такі методи як спостереження, опитування (анкетування, інтерв'ю, експертна оцінка, фокус-група), аналіз, тестування, експеримент.

Зібраний емпіричний матеріал слід проаналізувати з точки зору загальної мети роботи і конкретних її результатів, використовуючи методи якісного і кількісного аналізу, наприклад, з'ясувати динаміку змін об'єкта, провести класифікацію фактів, їх порівняння та узагальнення.

4.5. Написання тексту

Робота над рукописом починається з аналізу зібраних матеріалів (конспекти, власні зауваження та думки, протоколи експериментів тощо). Після систематизації матеріалу складається детальний план роботи та починається робота над текстом: komponування основної частини, написання висновків і, в останню чергу, написання вступу.

При написанні тексту слід дотримуватися наступних правил:

- текст необхідно представляти у лаконічному стилі;
- умовні позначення повинні відповідати встановленим стандартам;
- числа з розмірністю слід записувати цифрами, а без розмірності словами (до десяти);
- позначення одиниць слід писати в рядок з числовим значенням без перенесення на наступний рядок, між останньою цифрою числа і позначенням одиниці робиться пропуск (100 кг, 2 грн);
- позначення величин з граничними відхиленнями записують так: 100 ± 5 г;
- буквенні позначення одиниць, які входять в добуток, розділяють крапкою на середній лінії (•); знак ділення замінюють косою рисою (/);
- порядкові числівники слід записувати цифрами з відмінковими закінченнями (9-й день, 4-а лінія); у разі використання декількох порядкових числівників відмінкове закінчення записують після останнього (3, 4, 5-й графіки); кількісні числівники записують без відмінкових закінчень (на 20 аркушах); не пишуть закінчення в датах (21 жовтня) та при римських числах (XXI століття).

Робота над стилем. Наукове викладання матеріалу має свої особливості, які слід враховувати, працюючи над текстом роботи. Це об'єктивність, точність, лаконічність вираження думок, логічність.

Виклад тексту курсової роботи, як правило, ведеться від третьої особи, також часто використовуються невизначені словесні звороти (наприклад, «видається, що ...», «в результаті проведених досліджень встановлено ...», «розроблений підхід дозволяє ...», «спочатку проводилося опитування ...», «даний висновок зроблено на підставі ...»)

Допускається вживання авторського «ми» (наприклад, «на нашу думку», «вважаємо», «гадаємо», «на першому етапі нами були проаналізовані...», «нами була підготовлена анкета», «у ході роботи нами були розглянуті...»)

При написанні курсової роботи студент повинен обов'язково посилатися на авторів і джерела, з яких були запозичені матеріали або конкретні результати.

4. ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Захист курсової роботи відбувається у відповідності з встановленим графіком в присутності студентів та комісії, до складу якої входять науковий керівник та викладачі кафедри. На захисті студент повинен у 5-7-хвилинному виступі викласти основні положення роботи.

Підготовка до захисту складається з кількох етапів, першим з яких є підготовка тексту доповіді. Загальний обсяг тексту усного повідомлення не повинен перевищувати 3-5 сторінок.

До тексту виступу бажано підготувати мультимедійні слайди у форматі Microsoft Power Point, при цьому повинен простежуватися логічний взаємозв'язок з текстом доповіді.

Успіх виступу залежить не тільки від наявності продуманої доповіді, але і від манери викладу, характеру відповідей на запитання членів комісії. Під час захисту слід говорити чітко, спокійно, впевнено, граматично правильно.

Відповіді на питання повинні бути лаконічними та по суті.

При підготовці до захисту слід враховувати, що коло питань, які можуть поставити члени комісії, може охоплювати широкий спектр проблем, пов'язаних з темою курсової роботи. Готуючись до захисту, бажано повторити матеріал всього курсу організації та економіки фармації, в першу чергу загальні теоретичні питання.

Оцінка за курсову роботу визначається членами комісії відповідно до затверджених критеріїв (додаток В).

Заключні зауваження

Мета виконання науково-дослідної роботи у вигляді курсової роботи – навчитися бачити професійні проблеми, аналізувати можливі шляхи їх успішного вирішення, формулювати практичні рекомендації та впроваджувати їх у навчальний процес.

Логіка виконання курсової роботи, послідовність етапів дослідницького пошуку залежить від багатьох факторів: особливостей проблеми, специфіки предмета, мети, конкретного матеріалу дослідження, можливостей дослідника та ін. Однак у процесі планування і виконання роботи доцільно брати за основу загальну логічну схему, запропоновану в даних методичних рекомендаціях.

ДОДАТКИ

Додаток А

ТЕМИ ТА ОРІЄНТОВНІ ПЛАНИ КУРСОВИХ РОБІТ З ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЕКОНОМІКИ ФАРМАЦІЇ*

МОДУЛЬ 1 . ОРГАНІЗАЦІЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ

Тема 1: ОРГАНІЗАЦІЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ГАЛУЗІ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ФАРМАЦІЯ У СВІТОВОМУ МАКРОЕКОНОМІЧНОМУ КОМПЛЕКСІ

- 1.1. Основні принципи організації фармацевтичної діяльності
- 1.2. Структура та динаміка світового фармацевтичного ринку
- 1.3. Міжнародні організації, які регулюють діяльність фармацевтичної галузі
- 1.4. Міжнародні стандарти фармацевтичної практики

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ
ГАЛУЗІ УКРАЇНИ (іншої країни)

- 2.1. Організаційна структура фармацевтичної галузі. Історичні етапи розвитку фармації в Україні
- 2.2. Характеристика системи управління фармацією. Державні органи, їх функції та повноваження.
- 2.3. Аналіз тенденцій розвитку фармацевтичного ринку України

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Тема 2: ОРГАНІЗАЦІЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА РЕГУЛЮВАННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- 1.1. Міжнародний досвід організації фармацевтичного забезпечення населення
- 1.2. Аналіз тенденцій розвитку фармацевтичного ринку
- 1.3. Національна лікарська політика: основні цілі і пріоритети

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРОБЛЕМИ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

- 2.1. Механізми забезпечення доступності ЛЗ та їх практична реалізація (наприклад, аналіз пілотного проекту)
- 2.2. Проблеми забезпечення якості лікарських засобів

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

* Деякі теми можуть виконуватися не по Україні, а по іншим країнам, групі країн або у світі в цілому (це теми №№ 1, 2, 3, 4, 9, 13, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 24, 26, 27, 33, 34, 35, 37, 39, 41, 48)

Тема 3. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ У ФАРМАЦІЇ

1.1. Обґрунтування необхідності державного регулювання фармацевтичної діяльності

1.2. Державна політика у сфері фармацевтичного забезпечення населення

1.3. Основні механізми державного регулювання у сфері обігу ЛЗ в Україні

РОЗДІЛ 2. РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ВИРОБНИЦТВА, КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ НА РІВНІ АПТЕЧНОГО ЗАКЛАДУ

2.1. Основні засади державного регулювання підприємницької діяльності у фармації. Порядок відкриття аптеки в Україні

2.2. Характеристика аптеки-бази практики (організаційно-правова форма, види діяльності, організаційна структура, штат, площа приміщень, структура асортименту, чисельність населення, що обслуговується аптекою, товарообіг, прибуток, рентабельність)

2.3. Аналіз нормативно-правового забезпечення діяльності аптечних закладів

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Тема 4. АНАЛІЗ РОЗВИТКУ АПТЕЧНОЇ МЕРЕЖІ В УКРАЇНІ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ РОЗВИТКУ І РОЗМІЩЕННЯ АПТЕЧНИХ ЗАКЛАДІВ

1.1. Міжнародний досвід регулювання розвитку та розміщення аптечних закладів.

1.2. Нормативні вимоги до приміщень аптек та їх розміщення в Україні.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РОЗВИТКУ АПТЕЧНОЇ МЕРЕЖІ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОДИНИЦІ

2.1. Характеристика аптеки-бази практики (організаційно-правова форма, види діяльності, організаційна структура, штат, площа приміщень, структура асортименту, чисельність населення, що обслуговується аптекою, товарообіг, прибуток, рентабельність)

2.2. Визначення кількості суб'єктів господарювання, що мають ліцензії на роздрібну та оптову торгівлю ЛЗ у місті та області X (за даними Ліцензійного реєстру). Обґрунтування доцільності відкриття нових аптек.

2.3. Аналіз основних показників фармацевтичного забезпечення населення регіону (кількість аптек на 10000 жителів, на 10000 кв. метрів, чисельність населення на 1 аптеку, співвідношення аптек і аптечних складів). Порівняння з середніми показниками по Україні, в інших регіонах та за кордоном.

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Тема 5. АНАЛІЗ РІВНЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ (ІНДИКАТОРИ) ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ

- 1.1. Форми організації фармацевтичного забезпечення населення в країнах світу
- 1.2. Основні показники, що визначають рівень фармацевтичного забезпечення населення.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РІВНЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ ЗА КРИТЕРІЯМИ ВООЗ

- 2.1. Аналіз нормативно-правової бази регулювання фармацевтичного забезпечення.
- 2.2. Аналіз показників фармацевтичного забезпечення населення України та регіону (кількість населення, тривалість життя, ВВП на душу населення, кількість фармацевтів, лікарів, вітчизняних виробників, дистриб'юторів та роздрібних аптек, зареєстрованих ЛЗ, бюджет на охорону здоров'я та закупівлю ЛЗ тощо)
- 2.3. Аналіз структури і динаміки фармацевтичного ринку
- 2.4. Характеристика аптеки-бази практики (організаційна структура, штат, товарообіг, асортимент, чисельність населення, що обслуговує аптека (за розрахунком), середня кількість відвідувачів, сума середньої покупки)

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Тема 6. ЛІЦЕНЗУВАННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ЛІЦЕНЗУВАННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СВІТОВІЙ ПРАКТИЦІ

- 1.1. Ліцензування виробництва, оптової та роздрібною торгівлі ЛЗ у країнах світу.
- 1.2. Ліцензування фармацевтичної діяльності в Україні.
- 1.3. Ліцензійні умови провадження діяльності з оптової та роздрібною торгівлі ЛЗ

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ОСНАЩЕННЯ ТА КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ АПТЕКИ

- 2.1. Характеристика аптеки-бази практики (організаційно-правова форма, структура, штат, чисельність населення, що обслуговує аптека, товарообіг)
- 2.2. Матеріально-технічне забезпечення аптечного закладу (склад та площа приміщень, устаткування та обладнання, програмне забезпечення тощо).
- 2.2. Аналіз кваліфікаційних вимог до персоналу (штат аптеки, кількість працівників з вищою та середньою фарм. освітою, стаж, підвищення кваліфікації)

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Тема 7: ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ВИДИ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ ТА ЇХ ХАРАКТЕРИСТИКА

- 1.1. Джерела фармацевтичної інформації. Вимоги до інформації
- 1.2. Бази, реєстри та регулюючі переліки у фармації
- 1.3. Державний формуляр ЛЗ.
- 1.4. Протоколи провізора, інструкції, рекламні матеріали,

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ НАДАННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ДОПОМОГИ В АПТЕЦІ-БАЗІ ПРАКТИКИ

- 2.1. Характеристика аптеки-бази практики (організаційно-правова форма, організаційна структура, штат; товарообіг, категорії населення і заклади охорони здоров'я, що обслуговує аптека)
- 2.2. Характеристика інформаційних ресурсів та засобів комунікації, що використовуються в роботі аптеки
- 2.2. Аналіз програмного забезпечення, що використовується аптекою-базою практики (функціональні можливості, переваги і недоліки)

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Тема 8: НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. СИСТЕМА ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

- 1.1. Класифікація нормативно-правових актів та порядок введення їх в дію
- 1.2. Нормативно-правове регулювання підприємницької діяльності. Дозвільна система у фармації
- 1.3. Регулювання діяльності у сфері оптової і роздрібної торгівлі ЛЗ

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ З ОКРЕМИХ АСПЕКТІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- 2.1. Нормативні документи у сфері підприємницької діяльності (у т.ч. отримання всіх необхідних дозволів, організація обліку та звітності, оподаткування)
- 2.2. Законодавство у сфері обігу ЛЗ (у т.ч. відповідальність за порушення правил відпуску ЛЗ та у сфері забезпечення якості ЛЗ)
- 2.3. Проблеми гармонізації вітчизняного законодавства з європейськими нормами

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

**Тема 9: ФОКУС НА ПАЦІЄНТА: ВЗАЄМОДІЯ МЕДИЧНИХ І
ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ З ПАЦІЄНТАМИ**

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. РОЗВИТОК ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ПРАКТИКИ – ФОКУС НА ПАЦІЄНТА

- 1.1. Належна аптечна практика як стандарт якості фармацевтичних послуг
- 1.2. Еволюція ролі провізора у системі охорони здоров'я. Концепція «Фармацевт 7 зірок»
- 1.3. Етичний кодекс фармацевтичного працівника

РОЗДІЛ 2. СТАНДАРТИ ЯКОСТІ АПТЕЧНИХ ПОСЛУГ GPP У ПРАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ АПТЕЧНИХ ЗАКЛАДІВ

- 2.1. Характеристика аптеки-бази практики (організаційно-правова форма, організаційна структура, штат; товарообіг, категорії населення і заклади охорони здоров'я, що обслуговує аптека)
- 2.2. Дослідження думки аптечних працівників щодо проблем впровадження Належної аптечної практики
- 2.3. Вивчення причин виникнення конфліктів та проблемних ситуацій в процесі надання фармацевтичної допомоги (фармацевтичної опіки)

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

**Тема 10. ОРГАНІЗАЦІЯ БЕЗРЕЦЕПТУРНОГО ВІДПУСКУ ЛІКАРСЬКИХ
ЗАСОБІВ З АПТЕК ТА ЇХ СТРУКТУРНИХ ПІДРОЗДІЛІВ**

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ БЕЗРЕЦЕПТУРНОГО ВІДПУСКУ ЛІКІВ В УКРАЇНІ ТА
КРАЇНАХ СВІТУ

- 1.1. Характеристика безрецептурних та ОТС-препаратів, формування ринку безрецептурних ЛЗ.
- 1.2. Порядок організації відпуску ЛЗ в країнах ЄС, Україні та інших країнах світу.
- 1.3. Законодавча база, що регламентує безрецептурний відпуск ЛЗ в Україні.

РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ БЕЗРЕЦЕПТУРНОГО ВІДПУСКУ ТА
САМОЛІКУВАННЯ В АПТЕЦІ-БАЗІ ПРАКТИКИ

- 2.1. Характеристика аптеки-бази практики (організаційно-правова форма, організаційна структура, штат; товарообіг, категорії населення і заклади охорони здоров'я, що обслуговує аптека).
- 2.2. Дослідження думки споживачів (працівників аптек) щодо проблем безрецептурного відпуску ліків
- 2.3. Проведення частотного аналізу застосування безрецептурних (вказати групу) ЛЗ споживачами за останній рік.

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Тема 11. ПРОБЛЕМА ВІДПОВІДАЛЬНОГО САМОЛІКУВАННЯ ТА РЕЦЕПТУРНОГО ВІДПУСКУ ЛП

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. КОНЦЕПЦІЯ ВІДПОВІДАЛЬНОГО САМОЛІКУВАННЯ: ОСНОВНІ ПІДХОДИ ТА УМОВИ

- 1.1. Передумови виникнення та розвиток концепції відповідального самолікування
- 1.2. Законодавча база, що регламентує рецептурний відпуск ЛЗ. Відповідальність провізора за порушення правил відпуску ЛЗ
- 1.3. Роль провізора у наданні фармацевтичної допомоги населенню
- 1.4. Принципи фармацевтичної опіки та застосування їх при безрецептурному відпуску.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСНОВНИХ ПРИНЦИПІВ КОНЦЕПЦІЇ ВІДПОВІДАЛЬНОГО САМОЛІКУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

- 2.1. Характеристика аптеки-бази практики (організаційно-правова форма, організаційна структура, штат; товарообіг, категорії населення і заклади охорони здоров'я, що обслуговує аптека)
- 2.2. Аналіз структури товарообігу аптеки за способом відпуску ЛЗ.
- 2.3. Дослідження причин порушення аптеками вимог законодавства щодо рецептурного відпуску ЛЗ.
- 2.4. Алгоритми дій провізора при здійсненні фармацевтичної опіки.

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Тема 12. ОРГАНІЗАЦІЯ РЕЦЕПТУРНОГО ВІДПУСКУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ З АПТЕК ТА ЇХ СТРУКТУРНИХ ПІДРОЗДІЛІВ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ РЕЦЕПТУРНОГО ВІДПУСКУ ЛІКІВ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ СВІТУ (огляд літератури)

- 1.1. Порядок організації рецептурного відпуску ліків в Україні (країнах ЄС, СНД та інших країнах світу).
- 1.2. Критерії віднесення ЛЗ до рецептурних.
- 1.3. Законодавча база, що регламентує рецептурний відпуск ліків в Україні.

РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ РЕЦЕПТУРНОГО ВІДПУСКУ В АПТЕЦІ-БАЗІ ПРАКТИКИ

- 2.1. Характеристика аптеки-бази практики (організаційно-правова форма, організаційна структура, штат; товарообіг, категорії населення і заклади охорони здоров'я, що обслуговує аптека)
- 2.2. Аналіз структури товарообігу (рецептури).
- 2.3. Дослідження думки аптекних працівників (споживачів) щодо проблем рецептурного відпуску та шляхів їх вирішення

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Тема 13. ПРОБЛЕМИ ДОСТУПНОСТІ ЛЗ ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ПІДВИЩЕННЯ ДОСТУПНОСТІ ЛЗ ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ

- 1.1. Концепція відбору основних лікарських засобів
- 1.2. Фармацевтичне забезпечення пільгових категорій населення
- 1.3. Пілотні проекти щодо державного регулювання цін на лікарські засоби

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ МЕХАНІЗМІВ ПІДВИЩЕННЯ ДОСТУПНОСТІ ЛІКІВ ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ

- 2.1. Характеристика аптеки-бази практики (організаційно-правова форма, організаційна структура, штат; товарообіг, пільгові категорії населення і заклади охорони здоров'я, що обслуговує аптека)
- 2.2. Аналіз регулюючих переліків лікарських засобів (Національного переліку ОЛЗ, обов'язкового мінімального асортименту (соціально орієнтованих) ЛЗ і ВМП та переліку ЛЗ вітчизняного та іноземного виробництва, що закуповуються за бюджетні кошти)
- 2.3. Аналіз особливостей організації та результатів реалізації пілотного проекту по впровадженню державного регулювання цін на ЛЗ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Тема 14. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРЕДМЕТНО-КІЛЬКІСНОГО ОБЛІКУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ПРЕДМЕТНО-КІЛЬКІСНИЙ ОБЛІК В АПТЕЧНИХ ЗАКЛАДАХ

- 1.1. Класифікація контрольованих речовин. Номенклатурно-правові й класифікаційно-правові групи ЛЗ. Режими контролю ЛЗ.
- 1.2. Нормативно-правова база ПКО. Регулюючі переліки ЛЗ
- 1.3. Відповідальність за порушення законодавства в сфері обігу контрольованих ЛЗ.

РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПКО В АПТЕЦІ-БАЗІ ПРАКТИКИ

- 2.1. Характеристика аптеки-бази практики (організаційно-правова форма, види діяльності, організаційна структура, штат, площа приміщень, структура асортименту, чисельність населення, що обслуговується аптекою, товарообіг, прибуток, рентабельність)
- 2.2. Особливості організації ПКО в аптеці-базі практики (які групи контрольованих речовин закуповує і реалізує аптека, чи має аптека відповідну ліцензію, організація зберігання вказаних ЛЗ та документації ПКО)
- 2.3. Аналіз рецептури аптеки-бази практики (за документами предметно-кількісного обліку)

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

**Тема 15. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АМБУЛАТОРНИХ ТА
СТАЦІОНАРНИХ ХВОРИХ НАРКОТИЧНИМИ ТА
ПСИХОТРОПНИМИ ЛЗ**

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ НАРКОТИЧНИХ
ЗАСОБІВ, ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН І ПРЕКУРСОРІВ

- 1.1. Наркоманія як глобальна суспільна проблема. Регулювання обігу контрольованих речовин на міжнародному рівні
- 1.2. Класифікація наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів
- 1.3. Законодавство у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів. Відповідальність провізора і лікаря

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ,
ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН І ПРЕКУРСОРІВ В АПТЕЦІ

- 2.1. Характеристика аптеки-бази практики (організаційно-правова форма, організаційна структура, штат, площа приміщень, структура асортименту, чисельність населення, що обслуговується аптекою, товарообіг)
- 2.2. Порядок визначення потреби, організації замовлення, транспортування, приймання, зберігання, відпуску, обліку руху контрольованих речовин.
- 2.3. Забезпечення наркотичними засобами, психотропними речовинами і прекурсорами стаціонарних і амбулаторних хворих
- 2.4. Аналіз рецептури (споживання наркотичних ЛЗ)

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

**Тема 16. ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ РОЗДРІБНИХ ЦІН НА
ЕКСТЕМПОРАЛЬНІ ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ В УКРАЇНІ**

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЦІНОУТВОРЕННЯ НА ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ
(огляд літератури)

- 1.1. Поняття ціни і вартості товару. Ліки як особливий товар
- 1.2. Тариф як історична і економічна категорія
- 1.3. Методика визначення тарифів

РОЗДІЛ 2. ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ РОЗДРІБНИХ ЦІН НА ЕКСТЕМПОРАЛЬНІ
ЛІКИ В АПТЕЧНОМУ ЗАКЛАДІ

- 2.1. Характеристика аптеки-бази практики (організаційно-правова форма, організаційна структура, штат, площа приміщень, структура асортименту, чисельність населення, що обслуговується аптекою, товарообіг)
- 2.2. Аналіз екстемпоральної рецептури аптеки
- 2.3. Аналіз цін екстемпоральних лікарських засобів (ЕЛЗ) та їх аналогів-ГЛЗ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Тема 17. АВТОМАТИЗОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНІ КОМПЛЕКСИ У ДІЯЛЬНОСТІ АПТЕЧНИХ ЗАКЛАДІВ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО АВТОМАТИЗАЦІЇ У ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

- 1.1. Аналіз застосування інформаційних технологій на різних етапах обігу ЛЗ.
- 1.2. Засоби технічного забезпечення автоматизації в аптеці
- 1.3. Сучасні програмні комплекси для управління та обліку, що використовуються підприємствами фармацевтичної галузі

РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ПРАКТИЧНИХ АСПЕКТІВ ЗАСТОСУВАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ СИСТЕМ У АПТЕЦІ-БАЗІ ПРАКТИКИ.

- 2.1. Характеристика аптеки-базис практики (організаційно-правова форма, організаційна структура, штат, площа приміщень, структура асортименту, чисельність населення, що обслуговується аптекою, товарообіг)
- 2.2. Технічні засоби автоматизації в аптеці-базис практики (автоматизовані робочі місця)
- 2.3. Програмне забезпечення, що використовується аптечним закладом (основні переваги та недоліки)

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Тема 18. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ТОВАРНИМИ ЗАПАСАМИ АПТЕЧНИХ ЗАКЛАДІВ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ТОВАРНИМИ ЗАПАСАМИ АПТЕЧНИХ ЗАКЛАДІВ

- 1.1. Основні принципи управління товарними запасами аптечних закладів.
- 1.2. Методики визначення оптимального товарного запасу
- 1.3. Сучасні підходи до автоматизації процесу управління товарними запасами

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ТОВАРНИМИ ЗАПАСАМИ В АПТЕЦІ-БАЗИС ПРАКТИКИ

- 2.1. Характеристика аптеки-базис практики (організаційно-правова форма, організаційна структура, штат, площа приміщень, структура асортименту, чисельність населення, що обслуговується аптекою, товарообіг)
- 2.2. Практичні аспекти управління товарними запасами на прикладі аптечного закладу (визначення оптимального рівня товарного запасу, кількість постачальників і частота поставок, забезпечення обов'язкового асортименту, використання автоматизованих систем)
- 2.3. Дослідження впливу товарних запасів на фінансово-економічні показники аптек.

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Тема 19. ОРГАНІЗАЦІЯ ПОСТАЧАННЯ АПТЕК ТА ВИБІР ПОСТАЧАЛЬНИКА

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО РОЗПОДІЛУ ТОВАРУ У ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ГАЛУЗІ

- 1.1. Сучасні моделі дистрибуції. Види посередників на фармацевтичному ринку
- 1.2. Належна практика дистрибуції
- 1.3. Ліцензування та сертифікація суб'єктів оптової торгівлі
- 1.4. Види поставок та їх характеристика

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ПОСТАЧАННЯ АПТЕКИ-БАЗИ ПРАКТИКИ

- 2.1. Характеристика аптеки-базис практики (організаційно-правова форма, організаційна структура, штат, площа приміщень, структура асортименту, чисельність населення, що обслуговується аптекою, обсяг та структура товарообігу, товарний запас, основні постачальники)
- 2.2. Організація постачання аптеки товарами аптечного асортимента, документальне оформлення
- 2.3. Методичні підходи до вибору постачальника ЛЗ за різними критеріями. Вибір оптимального постачальника

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Тема 20. ДИСТРИБУЦІЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ПОСТАЧАННЯ АПТЕЧНИХ ЗАКЛАДІВ ЗГІДНО З ВИМОГАМИ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТИВ

- 1.1. Нормативно-правове регулювання та вимоги до оптової торгівлі ЛЗ. Належна практика дистрибуції
- 1.2. Класифікація підприємств оптової торгівлі
- 1.3. Сучасні моделі дистрибуції

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ОПТОВОГО СЕГМЕНТУ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО РИНКУ

- 2.1. Визначення кількості суб'єктів господарювання, що мають ліцензії на роздрібну та оптову торгівлю (за Ліцензійним реєстром) та кількості суб'єктів оптової торгівлі, що мають сертифікат GDP.
- 2.2. Розрахунки основних показників фармацевтичного забезпечення населення (кількість аптек на 10000 жителів, на кв. кілометр, чисельність населення на 1 аптеку, співвідношення аптек і аптечних складів). Порівняння з аналогічними показниками у інших регіонах, за кордоном

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Тема 21. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ОПТОВОЇ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ФІРМИ, АПТЕЧНОГО СКЛАДУ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ ЛІКАРСЬКИМИ ЗАСОБАМИ ТА ТОВАРАМИ АПТЕЧНОГО АСОРТИМЕНТУ

- 1.1. Ліцензійні умови провадження діяльності з оптової торгівлі ЛЗ
- 1.2. Класифікація суб'єктів оптової торгівлі у фармацевтичній галузі
- 1.3. Організаційна структура оптової фірми, аптечного складу

РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ОПТОВОЇ ФІРМИ, АПТЕЧНОГО СКЛАДУ

- 2.1. Характеристика суб'єкта оптової торгівлі (організаційно-правова форма, організаційна структура (відділи), площі та розташування приміщень, кваліфікація персоналу, асортимент, основні клієнти та партнери)
- 2.2. Аналіз системи забезпечення якості на складі
- 2.3. Система управління товарними запасами (матеріально-технічне та програмне забезпечення)

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Тема 22. СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ В УКРАЇНІ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ НА МАКРОЕКОНОМІЧНОМУ РІВНІ

- 1.1. Сучасна міжнародна концепція забезпечення якості ЛЗ.
- 1.2. Механізми забезпечення якості ЛЗ (реєстрація ЛЗ, ліцензування, сертифікація, інспектування, фармаконагляд)
- 1.3. Комплекс належних практик GXP.
- 1.4. Організація державної системи забезпечення якості ЛЗ.

РОЗДІЛ 2. ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ЛЗ ТА ВМП НА МІКРОЕКОНОМІЧНОМУ РІВНІ (В АПТЕЧНОМУ ЗАКЛАДІ)

- 2.1. Характеристика аптеки-бази практики (організаційно-правова форма, організаційна структура, штат, площа приміщень, структура асортименту, чисельність населення, що обслуговується аптекою, товарообіг.
- 2.2. Організація системи забезпечення якості ЛЗ та ВМП. Проведення вхідного контролю ЛЗ та ВМП в аптеці-базі практики
- 2.3. План термінових дій щодо вилучення з обігу неякісних ЛЗ і ВМП

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Тема 23. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ПІД ЧАС ОПТОВОЇ ТА РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ЛІКАРСЬКИХ
ЗАСОБІВ В УКРАЇНІ

- 1.1. Забезпечення якості ЛЗ як міжнародна проблема. Комплекс належних практик GXP.
- 1.2. Організація державної системи забезпечення якості ЛЗ.
- 1.3. Сертифікація ЛЗ для міжнародної торгівлі
- 1.4. Відповідальність за порушення у сфері забезпечення якості ЛЗ

РОЗДІЛ 2. ПОРЯДОК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ЛЗ ПІД ЧАС ОПТОВОЇ ТА
РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ

- 2.1. Характеристика аптеки-бази практики (організаційно-правова форма, організаційна структура, штат, площа приміщень, структура асортименту, чисельність населення, що обслуговується аптекою, товарообіг)
- 2.2. Організація проведення вхідного контролю ЛЗ та ВМП Уповноваженою особою
- 2.3. Аналіз типових порушень у сфері обігу ЛЗ (кількість вилучених з обігу серій ЛЗ, з яких причин здійснюється заборона/тимчасова заборона)

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Тема 24: ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОАПТЕЧНОГО КОНТРОЛЮ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ В АПТЕЦІ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ЛЗ (огляд літератури)

- 1.1. Характеристика нормативно-правової бази внутрішньоаптечного контролю якості ЛЗ
- 1.2. Види внутрішньоаптечного контролю ЛЗ та їх характеристика
- 1.3. Обов'язки провізора-технолога з контролю якості екстемпоральних ЛЗ.

РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОАПТЕЧНОГО
КОНТРОЛЮ В АПТЕЦІ-БАЗІ ПРАКТИКИ

- 2.1. Характеристика аптеки-бази практики (організаційно-правова форма, організаційна структура, штат, площа приміщень, структура асортименту, чисельність населення, що обслуговується аптекою, товарообіг)
- 2.2. Організація внутрішньоаптечного контролю якості ЛЗ в аптеці
- 2.3. Документування результатів внутрішньоаптечного контролю якості ЛЗ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

МОДУЛЬ 2. СИСТЕМИ ОБЛІКУ У ФАРМАЦІЇ

Тема 25: ОБЛІК ТА ЗВІТНІСТЬ АПТЕЧНИХ ЗАКЛАДІВ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ АПТЕЧНИХ ЗАКЛАДІВ

- 1.1. Значення і особливості обліку та звітності в аптечних закладах
- 1.2. Законодавчі акти, що регламентують облік та звітність в Україні
- 1.3. Документ в організації обліку
- 1.4. Автоматизація системи обліку

РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ АПТЕЧНОГО ЗАКЛАДУ- БАЗИ ПРАКТИКИ

- 2.1. Характеристика аптеки-базис практики (організаційно-правова форма, організаційна структура, штат, площа приміщень, структура асортименту, чисельність населення, що обслуговується аптекою, товарообіг)
- 2.2. Особливості облікової політики аптеки-базис практики. Звітність аптечного закладу
- 2.3. Аналіз використання технічних засобів в організації обліку

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Тема 26: ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В АПТЕЧНИХ ЗАКЛАДАХ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ВИМОГИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ (огляд літератури)

- 1.1. Теоретичні основи бухгалтерського обліку
- 1.2. Нормативні вимоги щодо організації бухгалтерського обліку
- 1.3. Принципи бухгалтерського обліку

РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ПРАКТИЧНИХ АСПЕКТІВ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В АПТЕЦІ-БАЗІ ПРАКТИКИ

- 2.1. Характеристика аптеки-базис практики (організаційно-правова форма, організаційна структура, штат, площа приміщень, структура асортименту, чисельність населення, що обслуговується аптекою, товарообіг)
- 2.2. Характеристика облікової політики підприємства
- 2.3. Особливості організації бухгалтерського обліку в системі 1С:Бухгалтерія

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Тема 27: ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В АПТЕЧНИХ ЗАКЛАДАХ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ВИМОГИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ В АПТЕЧНИХ ЗАКЛАДАХ

- 1.1. Значення управлінського обліку в діяльності аптек
- 1.2. Нормативні вимоги щодо організації управлінського обліку
- 1.3. Електронний документ

РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ПРАКТИЧНИХ АСПЕКТІВ ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В АПТЕЦІ-БАЗІ ПРАКТИКИ

- 2.1. Характеристика аптеки-бази практики (організаційно-правова форма, організаційна структура, штат, площа приміщень, структура асортименту, чисельність населення, що обслуговується аптекою, товарообіг)
- 2.2. Характеристика облікової політики підприємства
- 2.3. Порядок відображення господарських операцій в управлінському обліку та звітній документації

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Тема 28: ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТОВАРНО-МАТЕРІАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ В АПТЕЧНИХ ЗАКЛАДАХ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. СИСТЕМА ОБЛІКУ АПТЕЧНОГО ЗАКЛАДУ

- 1.1. Види обліку та їх характеристика
- 1.2. Класифікація господарських засобів аптечного закладу.
- 1.3. Господарські операції та їх облік.

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ РУХУ ТОВАРНО-МАТЕРІАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ В АПТЕЦІ-БАЗІ ПРАКТИКИ

- 2.1. Характеристика аптеки-бази практики (організаційно-правова форма, організаційна структура, штат, площа приміщень, структура асортименту, чисельність населення, що обслуговується аптекою, товарообіг)
- 2.2. Особливості організації обліку надходження товару в аптеці-базі практики
- 2.3. Облік реалізації та іншого вибуття товару
- 2.4. Постановка бухгалтерського обліку руху ТМЦ в аптеці

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

**Тема 29: КОМП'ЮТЕРНІ ФОРМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ
В АПТЕЧНИХ ЗАКЛАДАХ**

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. КОМП'ЮТЕРНА СИСТЕМА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ (КСБО)

- 1.1. Бухгалтерський облік як інформаційна система. Основні принципи обліку
- 1.2. Бухгалтерський облік в умовах автоматизації (електронне документування, комп'ютеризація процесу інвентаризації, оцінка та калькуляція в КСБО, рахунки та подвійний запис в КСБО)
- 1.3. Електронна звітність

РОЗДІЛ 2. АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ В АПТЕЦІ-БАЗІ ПРАКТИКИ

- 2.1. Характеристика аптеки-бази практики (організаційно-правова форма, організаційна структура, штат, площа приміщень, структура асортименту, чисельність населення, що обслуговується аптекою, товарообіг)
- 2.2. Особливості облікової політики аптеки-бази практики
- 2.3. Характеристика програмного забезпечення

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Тема 30: ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ В АПТЕЦІ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБІГУ ГРОШОВИХ КОШТІВ

- 1.1. Грошові кошти та їх еквіваленти
- 1.2. Касові операції: класифікація та документальне оформлення. Форми розрахункових документів
- 1.3. Порядок реєстрації та застосування реєстраторів розрахункових операцій (РРО)
- 1.4. Порядок проведення інкасації. Встановлення ліміту каси

РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ГОТІВКОВИХ ГРОШОВИХ КОШТІВ В АПТЕЦІ-БАЗІ ПРАКТИКИ

- 2.1. Характеристика аптеки-бази практики (організаційно-правова форма, організаційна структура, штат, площа приміщень, структура асортименту, чисельність населення, що обслуговується аптекою, товарообіг)
- 2.2. Організація обліку готівкових грошових коштів в аптеці-базі практики
- 2.3. Характеристика технічних засобів і програмного забезпечення, що використовується для розрахунків зі споживачами
- 2.4. Аналіз типових порушень в сфері обігу готівкових коштів. Відповідальність касира

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Тема 31: ЕЛЕКТРОННИЙ ГРОШОВИЙ ОБІГ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБІГУ ГРОШОВИХ КОШТІВ

- 1.1. Грошові кошти та їх еквіваленти. Платіжні засоби
- 1.2. Організація безготівкових розрахунків
- 1.3. Електронний грошовий обіг

РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕЛЕКТРОННОГО ГРОШОВОГО ОБІГУ В АПТЕЦІ-БАЗІ ПРАКТИКИ

- 2.1. Характеристика аптеки-бази практики (організаційно-правова форма, організаційна структура, штат, площа приміщень, структура асортименту, чисельність населення, що обслуговується аптекою, товарообіг)
- 2.2. Програмне забезпечення віддаленого банківського обслуговування, що використовується в аптеці-базі практики
- 2.3. Організація електронного обігу грошових коштів

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Тема 32: ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ПРАЦІ І ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ В АПТЕЦІ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ОПЛАТИ ПРАЦІ В СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

- 1.1. Форми і системи оплати праці
- 1.2. Структура фонду заробітної плати
- 1.3. Порядок нарахування заробітної плати працівникам аптечних закладів
- 1.4. Обов'язкові утримання з фонду заробітної плати

РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ПРАЦІ ТА ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ В АПТЕЦІ-БАЗІ ПРАКТИКИ

- 2.1. Характеристика аптеки-бази практики (організаційно-правова форма, організаційна структура, штат, площа приміщень, структура асортименту, чисельність населення, що обслуговується аптекою, товарообіг)
- 2.2. Організація обліку праці та виплати заробітної плати в аптеці
- 2.3. Аналіз структури фонду заробітної плати та ефективності його використання в аптеці-базі практики

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

*Тема 33: ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ І
НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ В АПТЕЦІ*

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ОБЛІК РУХУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ І НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ

- 1.1. Класифікаційні групи основних засобів аптечних закладів
- 1.2. Характеристика нематеріальних активів.
- 1.3. Організація обліку руху основних засобів і нематеріальних активів
- 1.4. Оцінка вартості основних засобів і нематеріальних активів. Порядок нарахування амортизації.

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ І НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ В АПТЕЦІ-БАЗІ ПРАКТИКИ

- 2.1. Характеристика аптеки-базис практики (організаційно-правова форма, види діяльності, організаційна структура, штат, площа приміщень, структура асортименту, товарообіг, характеристика матеріально-технічної бази: устаткування та обладнання, програмне забезпечення)
- 2.2. Організація обліку руху основних засобів різних класифікаційних груп та нематеріальних активів (документування) в аптечному закладі

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

*Тема 34. ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ТОВАРНО-МАТЕРІАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ
В АПТЕЧНИХ ЗАКЛАДАХ*

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ТОВАРНО-МАТЕРІАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ В АПТЕЧНИХ ЗАКЛАДАХ

- 1.1. Завдання, види і терміни проведення інвентаризації в аптечних закладах.
- 1.2. Загальний порядок проведення інвентаризації в аптечних закладах
- 1.3. Автоматизація процедури інвентаризації.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ПРОЦЕДУРИ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОВЕДЕННЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ В АПТЕЦІ-БАЗІ ПРАКТИКИ.

- 2.1. Характеристика аптеки-базис практики (організаційно-правова форма, види діяльності, організаційна структура, штат, площа приміщень, структура асортименту, товарообіг, характеристика матеріально-технічної бази тощо)
- 2.2. Організація матеріальної відповідальності
- 2.3. Особливості проведення інвентаризації товару, основних засобів, грошових коштів. Порядок проведення інвентаризації ЛЗ, що підлягають предметно-кількісному обліку. Аналіз результатів інвентаризацій за останній рік.

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Тема 35: ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ АПТЕЧНИХ ЗАКЛАДІВ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ВИМОГИ ДО СКЛАДАННЯ ТА ПОДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ АПТЕЧНИМИ ЗАКЛАДАМИ

- 1.1. Нормативні вимоги щодо ведення бухгалтерського обліку та фінансової звітності
- 1.2. Основні форми фінансової звітності та їх характеристика
- 1.3. Спрощена система обліку і звітності

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПІДГОТОВКИ ТА ПОДАННЯ ЗВІТНОСТІ АПТЕКОЮ-БАЗОЮ ПРАКТИКИ

- 2.1. Характеристика аптеки-бази практики (організаційно-правова форма, види діяльності, організаційна структура, штат, площа приміщень, структура асортименту, товарообіг, характеристика матеріально-технічної бази тощо)
- 2.2. Дослідження особливостей звітності аптеки (загальна чи спрощена система обліку та звітності, основні форми, відповідальні особи, споживачі інформації)
- 2.3. Аналіз фінансової звітності (балансу) аптеки-бази практики за 2 роки

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

МОДУЛЬ 3. ОСНОВИ ЕКОНОМІКИ

Тема 36. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ І МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ЦІН НА ЛЗ В УКРАЇНІ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЦІНОУТВОРЕННЯ НА ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ

- 1.1. Функції ціни. Види цін.
- 1.2. Структура цін на лікарські засоби
- 1.3. Характеристика сучасних методів державного регулювання цін на ЛЗ
- 1.4. Аналіз цінової політики на ліки країн ЄС

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ПІДХОДІВ ДО ФОРМУВАННЯ ЦІН НА ЛЗ ТА ВМП В АПТЕЦІ-БАЗІ ПРАКТИКИ

- 2.1. Характеристика аптеки-бази практики (організаційно-правова форма, організаційна структура, штат, товарообіг, асортимент товару та категорії населення, які обслуговує аптека)
- 2.2. Порядок формування роздрібних цін на ЛЗ в аптеці-базі практики.
- 2.2. Аналіз динаміки закупівельних та роздрібних цін за останній рік на прикладі препаратів різних фармакотерапевтичних груп.

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Тема 37. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЦІН НА ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЦІН НА ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ У РИНКОВІЙ ЕКОНОМІЦІ

- 1.1. Аналіз законодавчої та нормативно-правової бази з питань державного регулювання цін на ЛЗ
- 1.2. Аналіз цінової політики на ліки в країнах ЄС
- 1.3. Референтне ціноутворення

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЦІН НА ЛІКИ В УКРАЇНІ. РЕЗУЛЬТАТИ ПІЛІТНОГО ПРОЕКТУ

- 2.1. Характеристика аптеки-бази практики (організаційно-правова форма, види діяльності, організаційна структура, штат, площа приміщень, структура асортименту, товарообіг)
- 2.2. Порядок формування роздрібних цін на ЛЗ та інші товари аптечного асортименту в аптеці-базі практики
- 2.3. Аналіз динаміки цін на ліки за останні 2 роки (на прикладі 20 препаратів для лікування гіпертонічної хвороби, що входять до Пілотного проекту).

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Тема 38. ЕКОНОМІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ТОВАРООБІГУ, ЙОГО АНАЛІЗ ТА ПЛАНУВАННЯ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ХАРАКТЕРИСТИКА ТОВАРООБІГУ ЯК НАЙВАЖЛИВІШОГО ПОКАЗНИКА ТОРГОВО-ГОСПОДАРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АПТЕК.

- 1.1. Економічне значення товарообігу, його структура.
- 1.2. Методики розрахунку роздрібного, оптового та загального товарообігу.
- 1.3. Фактори, що впливають на роздрібну та оптову реалізацію.
- 1.4. Методики планування товарообігу.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ І ПЛАНУВАННЯ ТОВАРООБІГУ АПТЕКИ-БАЗИ ПРАКТИКИ

- 2.1. Характеристика аптеки-бази практики (організаційно-правова форма, організаційна структура, штат, товарообіг, асортимент товару, заклади охорони здоров'я та категорії населення, що обслуговує аптека).
- 2.2. Аналіз структури і динаміки товарообігу аптеки-бази практики за останні 2 роки та планування товарообігу на наступний рік.
- 2.3. Прогнозування результатів діяльності аптеки в залежності від товарообігу.

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Тема 39. ЕКОНОМІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ВИТРАТ, ЇХ АНАЛІЗ ТА ПЛАНУВАННЯ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ХАРАКТЕРИСТИКА ВИТРАТ ЯК ОДНОГО З НАЙВАЖЛИВІШИХ ПОКАЗНИКІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АПТЕК

- 1.1. Поняття витрат виробництва та обігу як історичної та економічної категорії.
- 1.2. Класифікація витрат за різними критеріями.
- 1.3. Фактори, які впливають на суму та рівень витрат.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТА ПЛАНУВАННЯ ВИТРАТ АПТЕКИ-БАЗИ ПРАКТИКИ

- 2.1. Характеристика аптеки-бази практики (організаційно-правова форма, організаційна структура, штат, асортимент товару, заклади охорони здоров'я та категорії населення, що обслуговує аптека, товарообіг, витрати, прибуток, рентабельність).
- 2.2. Аналіз структури та динаміки витрат аптеки за останні 2 роки та планування витрат на наступний рік.

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Тема 40. ЕКОНОМІЧНІ РОЗРАХУНКИ ДОХОДІВ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АПТЕК

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ХАРАКТЕРИСТИКА ТОРГОВИХ НАКЛАДЕНЬ, ПРИБУТКУ І РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ЯК РЕЗУЛЬТАТІВ ТОРГОВО-ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АПТЕК

- 1.1. Характеристика, економічні розрахунки торгових накладень. Фактори, що впливають на суму і рівень торгових накладень.
- 1.2. Прибуток і рентабельність аптек – характеристика, економічні розрахунки. Точка беззбитковості
- 1.3. Фактори, що сприяють підвищенню прибутку та рентабельності аптек.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ТОРГОВО-ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АПТЕКИ-БАЗИ ПРАКТИКИ

- 2.1. Характеристика аптеки-бази практики (організаційно-правова форма, організаційна структура, штат, асортимент товару, заклади охорони здоров'я та категорії населення, що обслуговує аптека, товарообіг, витрати, прибуток, рентабельність).
- 2.2. Аналіз результатів торгово-фінансової діяльності аптеки за останні 2 роки.
- 2.3. Прогнозування результатів торгово-фінансової діяльності аптечного закладу з урахуванням факторів внутрішнього і зовнішнього середовища

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

**Тема 41. АНАЛІЗ ПІДХОДІВ ДО ОПОДАТКУВАННЯ АПТЕК ТА
ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ФІРМ**

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОПОДАТКУВАННЯ

- 1.1. Характеристика податків як соціально-економічної категорії
- 1.2. Податкова система України. Класифікація податків та зборів
- 1.3. Порядок оподаткування прибутку аптеки та фармацевтичної фірми
- 1.4. Податкова звітність

РОЗДІЛ 2. ПОРЯДОК ОПОДАТКУВАННЯ АПТЕЧНОГО ЗАКЛАДУ-БАЗИ ПРАКТИКИ

- 2.1. Характеристика аптеки-базис практики (організаційно-правова форма, організаційна структура, штат, асортимент товару, заклади охорони здоров'я та категорії населення, що обслуговує аптека, товарообіг, витрати, прибуток, рентабельність).
- 2.2. Характеристика системи оподаткування (загальна чи спрощена), порядок оформлення та подання звітності
- 2.3. Аналіз нарахування та обліку податків (ПДВ, податок на прибуток)

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

**Тема 42: ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОПОДАТКУВАННЯ ПОДАТКОМ НА
ДОДАНУ ВАРТІСТЬ ТОВАРІВ АПТЕЧНОГО АСОРТИМЕНТУ**

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ (ПДВ)

- 1.1. Характеристика ПДВ як основного джерела бюджетних надходжень
- 1.2. Аналіз застосування ПДВ на ліки в Україні та світі
- 1.3. Порядок обліку та звітності за ПДВ

РОЗДІЛ 2. ПОРЯДОК ОБЧИСЛЕННЯ І СПЛАТИ ПДВ В АПТЕЦІ-БАЗИ ПРАКТИКИ

- 2.1. Характеристика аптеки-базис практики (організаційно-правова форма, організаційна структура, штат, асортимент товару, заклади охорони здоров'я та категорії населення, що обслуговує аптека, товарообіг, витрати, прибуток, рентабельність, у т.ч. вказати систему оподаткування аптеки)
- 2.2. Порядок нарахування ПДВ на лікарські засоби та інші товари аптечного асортименту
- 2.3. Документальне оформлення звітності по ПДВ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

**Тема 43. АНАЛІЗ ТОРГОВО-ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
АПТЕЧНОГО ЗАКЛАДУ**

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ

- 1.1. Мета і завдання економічного аналізу.
- 1.2. Інструментарій (методи) економічного аналізу
- 1.3. Основні економічні показники діяльності аптек, їх характеристика.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТОРГОВО-ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АПТЕКИ-БАЗИ ПРАКТИКИ

- 2.1. Характеристика аптеки-бази практики (організаційно-правова форма, організаційна структура, штат, асортимент товару, заклади охорони здоров'я та категорії населення, що обслуговує аптека, товарообіг, витрати, прибуток, рентабельність, система оподаткування аптеки)
- 2.2. Аналіз товарообігу, торгових накладень, витрат, прибутку і рентабельності за 2 останні роки.
- 2.3. Розробка рекомендацій щодо оптимізації фінансово-господарської діяльності аптеки-бази практики

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

**Тема 44. ПЛАНУВАННЯ ОСНОВНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ
АПТЕЧНОГО ЗАКЛАДУ**

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ АПТЕЧНИХ ЗАКЛАДІВ

- 1.1. Сутність планування і його значення в діяльності аптечних закладів
- 1.2. Основні види планування
- 1.3. Принципи і методи планування фінансово-господарської діяльності аптек

РОЗДІЛ 2. ПЛАНУВАННЯ ОСНОВНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ АПТЕКИ-БАЗИ ПРАКТИКИ

- 2.1. Характеристика аптеки-бази практики (організаційно-правова форма, організаційна структура, штат, асортимент товару, заклади охорони здоров'я та категорії населення, що обслуговує аптека, товарообіг, витрати, прибуток, рентабельність, система оподаткування аптеки)
- 2.2. Планування основних економічних показників діяльності аптеки: товарообігу, рецептури, витрат, прибутку, рентабельності

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

*Тема 45: ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ АПТЕЧНОГО
ЗАКЛАДУ*

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ

- 1.1. Суть і значення фінансового аналізу в діяльності аптечних закладів
- 1.2. Характеристика основних фінансових показників діяльності аптек, фарм. фірм
- 1.3. Методика проведення фінансового аналізу
- 1.4. Порівняльний аналітичний баланс

РОЗДІЛ 2. ЕКСПРЕС-АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ АПТЕКИ-БАЗИ ПРАКТИКИ

- 2.1. Характеристика аптеки-базис практики (організаційно-правова форма, види діяльності, організаційна структура, штат, асортимент товару, заклади охорони здоров'я та категорії населення, що обслуговує аптека, товарообіг, витрати, прибуток, рентабельність, система оподаткування аптеки)
- 2.2. Аналіз показників ліквідності, платоспроможності, ділової активності і рентабельності за 2 роки.
- 2.3. Розробка рекомендацій щодо оптимізації фінансово-господарської діяльності аптеки

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Тема 46: ОРГАНІЗАЦІЯ АУДИТУ АПТЕЧНИХ ЗАКЛАДІВ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ

- 1.1. Роль та місце аудиту в системі господарського контролю
- 1.2. Методологія проведення аудиту
- 1.3. Аудиторські докази та робочі документи аудитора

РОЗДІЛ 2. АУДИТ ДІЯЛЬНОСТІ АПТЕКИ-БАЗИ ПРАКТИКИ

- 2.1. Характеристика аптеки-базис практики (організаційно-правова форма, види діяльності, організаційна структура, штат, асортимент товару, заклади охорони здоров'я та категорії населення, що обслуговує аптека, товарообіг, витрати, прибуток, рентабельність, система оподаткування аптеки)
- 2.2. Розробка алгоритму (методики) проведення аудиторської перевірки дебіторської та кредиторської заборгованості
- 2.3. Оформлення аудиторського висновку та рекомендацій

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

**Тема 47: ОБГРУНТУВАННЯ ПРОЕКТУ ВІДКРИТТЯ АПТЕЧНОГО
ЗАКЛАДУ**

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ОСНОВИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

1.1. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності

1.2. Порядок отримання дозвільних документів на здійснення підприємницької
діяльності у фармацевтичній галузі

1.3. Ліцензування діяльності у сфері оптової та роздрібної торгівлі ЛЗ

РОЗДІЛ 2. ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ПРОЕКТУ ВІДКРИТТЯ
АПТЕКИ

2.1. Характеристика аптечного закладу (організаційно-правова форма, види
діяльності, організаційна структура, штат, асортимент товару, товарообіг,
система оподаткування тощо)

2.2. Економічні розрахунки суми основного і обігового капіталу для відкриття
аптечного закладу

2.3. Планування основних показників діяльності аптечного закладу

2.4. Визначення періоду окупності аптечного підприємства

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

**Тема 48. ОРГАНІЗАЦІЯ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ АПТЕЧНИХ
ЗАКЛАДІВ**

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ХАРАКТЕРИСТИКА ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

1.1. Гроші як товар. Теорія вартості грошей

1.2. Види кредитів та їх характеристика

1.3. Основні принципи банківського кредитування

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РИНКУ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ ТА ВИБІР ОПТИМАЛЬНИХ
УМОВ КРЕДИТУВАННЯ

2.1. Аналіз ринку фінансових послуг. Аналіз кредитного портфелю 3-х банків
(розрахунки за допомогою кредитного калькулятора)

2.2. Обґрунтування доцільності кредитування з урахуванням вартості грошей у
часі

2.3. Розробка критеріїв та алгоритму оцінки умов кредитних договорів

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Тема 49. СИСТЕМА ОБОВ'ЯЗКОВОГО МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ В СВІТОВІЙ ПРАКТИЦІ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ

- 1.1. Основні типи систем охорони здоров'я та моделей медичного страхування
- 1.2. Організаційні принципи обов'язкового медичного страхування (ОМС)
- 1.3. Фінансові моделі й способи оплати медичної допомоги в системі ОМС.
- 1.4. Аналіз досвіду функціонування ОМС за кордоном.

РОЗДІЛ 2. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ОМС В УКРАЇНІ

- 2.1. Нормативно-правове регулювання обов'язкового медичного страхування громадян в Україні.
- 2.2. Аналіз механізмів відшкодування вартості лікарських засобів в системі ОМС.
- 2.3. Проблеми і перспективи впровадження загальнообов'язкового соціального медичного страхування.

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Тема 50. АНАЛІЗ РИНКУ ДОБРОВІЛЬНОГО МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ДОБРОВІЛЬНОГО МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ (ДМС)

- 1.1. Основні типи систем охорони здоров'я та моделей медичного страхування
- 1.2. Аналіз системи добровільного медичного страхування в країнах ЄС, США, СНД.
- 1.3. Сучасний стан та перспективи розвитку добровільного медичного страхування в Україні

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РИНКУ СТРАХОВИХ ПОСЛУГ В ГАЛУЗІ ДОБРОВІЛЬНОГО МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ

- 2.1. Аналіз діяльності страхових компаній у сфері ДМС (за даними Нацкомфінпослуг)
- 2.2. Аналіз основних страхових продуктів ДМС страхових компаній
- 2.3. Лікарняні каси як додаткове джерело фінансування сфери охорони здоров'я

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Зразок оформлення титульної сторінки курсової роботи

НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра організації та економіки фармації

КУРСОВА РОБОТА

з організації та економіки фармації

«_____»

Студента (ки) 5 курсу _____ групи
напряму підготовки «Фармація»
спеціальності 7.110201 «Фармація»

(П.І.Б.)

Керівник:
професор (доцент) кафедри ОЕФ,
доктор (кандидат) фарм. наук.

Національна шкала _____

Кількість балів: ____ Оцінка: ECTS ____

Члени комісії	_____	_____
	(підпис)	(П.І.Б.)
	_____	_____
	(підпис)	(П.І.Б.)
	_____	_____
	(підпис)	(П.І.Б.)

м. Харків - 201_ рік

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ ЗА ВИМОГАМИ ECTS

№ з/п	Критерії оцінювання	Кільк. балів (max)
1.	Зміст, оформлення курсової роботи та своєчасність подання до захисту	60
1.1.	Грамотне, логічне, структуроване викладення текстового матеріалу (у т.ч. якісні, обґрунтовані вступ та висновки) Вміння самостійно, грамотно систематизувати і інтерпретувати інформацію та отримані результати дослідження	20
1.2.	Практична частина курсової роботи містить безпосередньо дослідження проблеми Застосування сучасних методів дослідження	10
1.3.	Список використаних літературних джерел оформлений у відповідності до вимог та містить не менше ніж 25 найменувань (у т.ч. монографії, статті, методичні рекомендації, зарубіжні публікації)	10
1.4.	Оформлення курсової роботи відповідає встановленим вимогам	10
1.5.	Дотримання терміну виконання курсової роботи, своєчасне подання курсової роботи для перевірки викладачем	10
2.	Захист курсової роботи	40
2.1.	Грамотна, логічна доповідь студента	20
2.2.	Адекватні відповіді студента на запитання під час захисту курсової роботи, вміння застосовувати фахову термінологію під час відповіді	10
2.3.	Доповідь супроводжується презентаційним матеріалом	10

Шкала оцінювання курсових робіт: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного захисту обраної теми
1-34	F	не зараховано з обов'язковою заміною теми

Зразки бібліографічного опису різних видів наукової літератури
Додаток Г

Вид джерела	Зразок оформлення
Нормативно-правові документи	Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV [Електронний ресурс] // Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15
	Про ліцензування певних видів господарської діяльності : закон України від 01.06.2000 р. № 1775-III [Електронний ресурс] // Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1775-14
	Про затвердження Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів : постанова КМУ від 6.05.2000 р. № 770 [Електронний ресурс] // Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/770-2000-%D0%BF
Книга одного, двох або трьох авторів	Громовик, Б. П. Організація роботи аптек / Б. П. Громовик. – 2-ге вид., випр. і допов. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2005. – 272 с.
	Кулаковська, Л. П. Організація та методика аудиту / Л. П. Кулаковська, Ю. В. Піча. – К.: Каравела, 2005. – С. 30-78.
	Немченко, А. С. Ціноутворення на лікарські засоби : моногр. / А. С. Немченко, К. Л. Косяченко, О. А. Немченко. – 2-ге вид., допов. і переробл. – Х. : Авіста-ВЛТ, 2012. – 304 с.
Книга колектив авторів	Організація фармацевтичного забезпечення населення : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. С. Немченко, А. А. Котвіцька, Г. Л. Панфілова та ін.; за ред. А. С. Немченко. – Х. : Авіста-ВЛТ, 2007. – 466 с.
Багатотомні видання	Економічна енциклопедія: у 3-х томах/ Редкол.: С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін.– К.: Академія, 2000. -
	Управление и экономика фармации: в 4 т. Т. 3. Экономика аптечных организаций: учеб. для студ. высш. учеб. завед. / [В. В. Дорофеева и др.]; под ред. Е. Е. Лоскутовой. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Академия, 2008.– 432 с.
Перекладені видання	Регулирование предпринимательской деятельности в системах здравоохранения европейских стран / ред. Р. Б. Солтман, Р. Буссе, Э. Моссиалос ; пер. с англ. – М. : Весь мир, 2002. – 272 с.
Монографії	Немченко А. С. Ціноутворення на лікарські засоби : моногр. / А. С. Немченко, К. Л. Косяченко, О. А. Немченко. – Х.: Вид-во ФОП Вировець А. П., Видавнича група «Апостроф», 2012. – 304 с.

Статті в періодичних виданнях	Немченко А. С. Сравнительный анализ уровня обеспеченности фармацевтическими кадрами в странах ЕС и СНГ / А. С. Немченко, И.В. Сушарина, В.Н. Хоменко // Журнал практической и теоретической биологии и медицины. – 2013.– №1.— С. 41–44.
Методичні рекомендації	Немченко А.С. Клініко-економічний аналіз фармацевтичного забезпечення хворих на грип в умовах стаціонару: метод. рек. / А. С. Немченко, Л. С. Сімонян. – Х.: Вид-во НФАУ, 2013. – 23 с.
Збірки наукових праць	Немченко А. С. Аналіз показників амбулаторної та стаціонарної рецептури в Україні за 2008-2012 рр. / А. С. Немченко, Н. В. Тетерич, Л. В. Терещенко // Науково-технічний прогрес і оптимізація технологічних процесів створення лікарських препаратів: матер. 5-ї наук.-практ. конф. з міжн. участю, 27-28 вер. 2013 р., м. Тернопіль. – Т.: Укрмедкнига, 2013. – С. 273-275.
Електронні ресурси	Системи обліку у фармації [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. С. Немченко, В. М. Назаркіна, В. М. Чернуха та ін.; за ред. А. С. Немченко. – 80 Min / 700 MB. – Х. : Нац. фармац. ун-т, 2013. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) ; 12 см . – Систем. вимоги : Pentium ; 32 Mb RAM ; Windows 98/2000/NT/XP. – Назва з контейнера.
	Joint FIP/WHO guidelines on good pharmacy practice: standards for quality of pharmacy services// WHO Technical Report Series, No. 961, WHO, 2011. – P. 310-323. Електронний доступ http://apps.who.int/medicinedocs/en/m/abstract/Js18652en

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Офіційні сайти міжнародних організацій та державних органів влади:

- Всесвітньої організації охорони здоров'я - <http://www.who.int/ru/>
- Верховної Ради України – <http://rada.gov.ua/>
- Кабміну України – <http://www.kmu.gov.ua/> (урядовий портал)
- Міністерства охорони здоров'я України – <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/>
- Мінекономіки України – <http://www.me.gov.ua/>
- Держ. служби статистики України – <http://www.ukrstat.gov.ua/>
- Держлікслужби України – <http://www.diklz.gov.ua/>
- Держ. служби України з контролю за наркотиками - <http://www.narko.gov.ua/>
- Державного експертного центру ЛЗ – <http://www.dec.gov.ua/>
- Міжнародного товариства фармакоеконічних досліджень ISPOR - www.ispor.org/

Інформаційні бази та реєстри

- Законодавство України - <http://zakon.rada.gov.ua/>
- Інформаційна система „Компендіум” - <http://compendium.com.ua/>
- Інформаційна система „Лікарські засоби” (Моріон) <http://pharmbase.com.ua/>
- Інформаційно-пошукова система «Електронний формуляр» (ДЕЦ ЛЗ МОЗ України) <http://www.dec.gov.ua/index.php/ua/informatsijno-poshukova-sistema-elektronnij-formulyar>
- Державний реєстр лікарських засобів (Держ. експертний центр лікарських засобів МОЗ України) <http://www.drlz.kiev.ua/>
- Довідник лікарських засобів <http://www.drlz.kiev.ua/>
- Державний реєстр медичної техніки та ВМП <http://portal.diklz.gov.ua/PublicSite/PUB/VMList.aspx>
- Національний перелік основних лікарських засобів та ВМП (МОЗ України). http://www.moz.gov.ua/ua/portal/register_naclist/
- Реєстр місць здійснення діяльності з оптової та роздрібною торгівлі ЛЗ (Держлікслужба України) <http://portal.diklz.gov.ua/PublicSite/TradeLicense/TradeLicenseList.aspx>
- Реєстр оптово-відпускних цін на лікарські засоби http://www.moz.gov.ua/ua/portal/register_prices_drugs/
- Держ. реєстр харчових продуктів спеціального дієтичного споживання, функціональних харчових продуктів та діабетичних добавок http://www.moz.gov.ua/ua/portal/register_foodstuffanddietary/

Аналітична та маркетингова інформація:

- Система дослідження ринку «Фармстандарт» (Моріон) надає дані про ціни та обсяги імпорту, експорту, роздрібною реалізації та госпітального споживання в Україні ЛЗ в грошовому та кількісному вираженні.
<http://www.pharmstandart.com.ua/review/>
- компанія SMD – маркетингові дослідження фарм. ринків України та країн СНД, бізнес-аналіз, прогнозування, консалтинг – <http://www.smd.net.ua/ru/>
- компанія «Бізнес-Кредит ЛС» <http://www.bck.com.ua/index.php/ru/>
- сайт видавництва «Моріон» - <http://www.morion.ua>

Наукові збірки, журнали та інші періодичні видання

1. www.farmaudit.com.ua/ - журнал «Аптечный аудит»
2. www.apteka.ua – Еженедельник «Аптека»
3. <http://pharmed.zsmu.edu.ua/> - наукова збірка «Актуальні питання фармацевтичної і медичної науки та практики»
4. <http://bmv.bsmu.edu.ua/> - Буковинський медичний вісник
5. <http://visnikfarmacii.ucoz.ua/> Вісник фармакології і фармації
6. <http://nuph.edu.ua/nauka-2/vy-dannya-nfau/zhurnal-visny-k-farmatsiyi/> Вісник фармації
7. www.vobu.com.ua/ - журнал « Все про бухгалтерський облік»
8. <http://zmj.zsmu.edu.ua/> Запорожский медицинский журнал
9. <http://www.umj.com.ua/> Український медичний журнал
10. <http://health-ua.com/> Здоров'я України
11. <http://nuph.edu.ua/nauka-2/vy-dannya-nfau/zhurnal-klinichna-farmatsiya/> Клінічна фармація
12. <http://clinpharm.org.ua> Клінічна фармація, фармакотерапія та медична стандартизація
13. http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/liukr/index.html Ліки України
14. Ліки України Плюс (<http://www.nbu.gov.ua/e-journals/liku/index.html>)
15. Мистер Блистер (<http://misterblister.kiev.ua/>)
16. Новості медицини и фармації (<http://www.novosti.mif-ua.com>)
17. Одеський медичний журнал – <http://journal.odmu.edu.ua/>
18. www.provisor.com.ua/ - журнал «Провизор»
19. Рациональна фармакотерапія – <http://rpt.health-ua.com/>
20. www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/Uma/index.html) Український медичний альманах
21. <http://nuph.edu.ua/nauka-2/vy-dannya-nfau/zhurnal-upravlinnya-ekonomika-ta-zabezpechennya-yakosti-v-farmatsiyi/> - журнал «Управління, економіка та забезпечення якості в фармації»

22. www.nbuu.gov.ua/portal/chem_biol/pharmazh/index.html - журнал «Фармацевтичний журнал»
23. www.pharmacourier.org/ - журнал «Фармацевтичний кур'єр»
24. www.nbuu.gov.ua/portal/Chem_Biol/Phch/index.html - журнал «Фармацевтичний часопис»
25. <http://fp.com.ua/> журнал «Фармацевт-практик»
26. www.nbuu.gov.ua/portal/Chem_Biol/Fch/index.html - «Фітотерапія. Часопис»
27. <http://farmacomua.narod.ru/> журнал «Фармаком»
28. www.dasigna.ru – журнал «Да Сигна»
29. www.farmoboz – журнал «Фармацевтическое обозрение»
30. www.remedium-journal.ru – журнал «Ремедиум»
31. www.rosapteki.ru – журнал «Российские аптеки»
32. www.rusvrach.ru/pharm – журнал «Фармация»
33. <http://modern-pharmacy.com.ua/> - журнал «Современная фармация»

Електронні бібліотеки

1. Наукова бібліотека НФаУ – <http://lib.nuph.edu.ua/>
2. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського – <http://www.nbuu.gov.ua/>
3. Електронна бібліотека КНЕУ ім. Вадима Гетьмана – <http://lib.kneu.edu.ua/ua/irbis/>
4. Бібліотеки та науково-інформаційні центри України - <http://www.nbuu.gov.ua/portal/libukr>
5. Електронная библиотека – <http://www.lib.com.ua>
6. Научная электронная библиотека – <http://www.elibrary.ru/>
7. Электронная библиотека диссертаций – <http://diss.rsl.ru/>
8. Электронная библиотека – <http://www.finbook.biz>

Найменування ЕБ	Тематичні напрямки	Обсяг доступної інформації	Адреси
Видавництва			
ЕБ видавництва Blackwell Publishing	Усі галузі науки та мистецтво	740 провідних наукових журналів	http://www.blackwell-synergy.com
ЕБ видавництва Elsevier	Усі галузі науки	1800 журналів, 200 електронних книжок	http://www.elsevier.com
ЕБ видавництва Karger	Медицина, людство, природничі науки	80 найменувань наук. журналів, 60 книжок у рік	http://www.karger.com

ЕБ видавництва Sage Publications	Усі галузі науки	220 журналів	http://www.sagepublications.com
ЕБ видавництва Springer-Verlag	Усі галузі науки	500 журналів, 2400 online книжок)	http://www.springerlink.com
ЕБ видавництва Walter de Gruyter	Усі галузі науки	250 книжок і понад 60 наук. журналів на рік	http://www.degruyter.com/102_ENU_h.htm
ЕБ видавництва John Wiley & Sons	Усі галузі науки, бізнес, освіта	1000 журналів, довідники, електр. книжки, посібники, бази даних	http://www.interscience.wiley.com
ЕБ видавництва Kluwer	Усі галузі науки	650 журналів, 1050 електронних книжок	http://www.kluweronline.com
ЕБ видавництва British Medical Journal Group	Медицина та охорона здоров'я	22 спеціалізованих видання	http://www.bmjournals.com
Міжнародні та національні асоціації, організації та фонди			
Російська наукова ЕБ	Усі галузі науки	6100 журналів 3656 видавництв	http://www.elibrary.ru
ЕБ Source OECD	Бази даних, книги і період. видання	15 журналів	http://new.sourceoecd.org
ЕБ ALPSP Learned Journal Collection	Наука, медицина, соціальні науки	433 журнали	http://www.alpsp.org/ALJC/background.htm
Інформаційні корпорації, агентства, провайдери			
ЕБ EBSCO	Право, медицина, освіта, наука	Містить 282 000 серійних назв	http://www.ejournals.ebsco.com
ЕБ LexisNexis	Право, бізнес, наука, медицина	36 000 електронних джерел.	http://www.web.lexis-nexis.com/professional
ЕБ Ingenta Select	Усі галузі науки	6000 електр. видань	http://www.ingenta.com
ЕБ OCLC First Search Electronic Collection Online	Усі галузі науки	5000 журналів від 70 видавців академічних та професійних журналів	http://www.oclc.org/oclc/menu/eco.htm
ЕБ Swets-Wise	Усі галузі науки	8503 публікації від 319 видавців	http://www.swetswise.com
ЕБ MEOS-Minerva Electronic Online Service	Усі галузі науки	3773 повнотекстових журнали від 56 видавництв	http://www.meos.minerva.at
ЕБ OVID ¹	Медицина, здоров'я	1500 журналів, 160 книжок, 300 баз даних	http://www.ovid.com
ЕБ Publist	Різні галузі знань	35 тис. журналів	http://www.publist.com
БД наук. цитування Science Citation Index	Усі галузі науки	5900 провідних журналів (понад 100 дисциплін).	http://www.isinet.com

Національні та міжнародні університети, інститути, наукові та учбові заклади			
ЕБ Oxford Reference on-line	Усі галузі науки, довідники і словники	Понад 120 словників та довідників, 900 тис. публікацій	http://www.oxfordreference.com/views/GLOBAL.html
Каталог відкритих період. видань DOAJ ¹	Усі галузі науки	1400 журналів	http://www.doaj.org
Пошукові системи та інші інформаційні ресурси			
Пошукова система SCIRUS	Усі галузі науки	167 млн. наукових Web-сторінок	http://www.scirus.com
Пошук. портал Google Scholar	Усі галузі науки		http://scholar.google.com
Сайт FreeFullText ¹	Різні галузі науки	Більш ніж 7000 наук. період. видань	http://www/freefulltext.com

Зразок оформлення переліку умовних позначень

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

- GCP (Good Clinical Practice) –Належна клінічна практика;
GDP (Good Distribution Practice) –Належна дистриб'юторська практика;
GLP (Good Laboratory Practice) –Належна лабораторна практика;
GMP (Good Manufacturing Practice) –Належна виробнича практика;
GPP (Good Pharmaceutical Practice) –Належна аптечна практика
GPPP (Good Pharmaceutical Procurement Practice) – Належна практика закупівель
GSP (Good Storage Practice) – Належна практика зберігання
INN (International non-patent name) – міжнародна непатентована назва
ISO – Міжнародна організація зі стандартизації
PIC/S – Міжнародна система співробітництва фармацевтичних інспекцій
АПС – Автоматизована інформаційно-пошукова система
АНД – аналітико-нормативна документація
АТХ – анатоמו-терапевтично-хімічна класифікаційна система
БД – база даних
ВАЗ – внутрішньоаптечна заготовка
ВАКЛЗ – внутрішньо аптечний контроль лікарських засобів
ВВП – валовий внутрішній продукт
ВООЗ – Всесвітня організація охорони здоров'я
ВР – Верховна Рада
ГЛЗ – готові лікарські засоби
ДАК – Державна акціонерна компанія
ДЕЦ – Державний Експертний Центр
ДМС – добровільне медичне страхування
ДСКН – Державна служба з контролю за наркотиками
ДФУ – Державна Фармакопея України
ЕБ – електронна бібліотека
ЕЛЗ – екстемпоральні лікарські засоби

ЄС – Європейський Союз
ЗОЗ – заклади охорони здоров'я
ІПС – інформаційно-пошукова система
КЗпП – Кодекс законів про працю
КМУ – Кабінет Міністрів України
ЛПЗ – лікувально-профілактичні заклади
ЛЗ – лікарські засоби
ЛП – лікарські препарати
ЛРС – лікарська рослинна сировина
ЛФР – лабораторно-фасувальні роботи
МОЗ України – Міністерство охорони здоров'я України
МС – медичне страхування
МФФ – Міжнародна фармацевтична федерація
НБУ – Національний Банк України
НЛП – національна лікарська політика
НПА – нормативно-правовий акт
НФаУ – Національний фармацевтичний університет
ОЗ – охорона здоров'я
ОЛЗ – основні (життєво необхідні) лікарські засоби
ОМС – обов'язкове медичне страхування
ОТС-препарати (over the counter drugs) –препарати безрецептурного відпуску
ПАТ – Публічне акціонерне товариство
ПрАТ – Приватне акціонерне товариство
ПДВ – податок на додану вартість
ПКО – предметно-кількісний облік
РВВ – рецептурно-виробничий відділ
СНД – Співдружність незалежних держав
ТМЦ – товарно-матеріальні цінності
УО «Фармація» – Українське об'єднання «Фармація»
ЦРА – центральна районна аптека

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003р. №436-IV [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
2. Громовик, Б. П. Організація роботи аптек / Б. П. Громовик. – 2-ге вид., виправл. і доп. – Вінниця, НОВА КНИГА, 2005. – 272 с.
3. Громовик, Б. П. Організація та економіка фармації: підручн. / Б. П. Громовик, С. І. Терещук, І. Л. Чухрай; за ред. проф. Б. П. Громовика і доц. С. І. Терещук. – Вінниця: Нова Книга, 2009. – 816 с.
4. Державне управління та державні установи: навч. посіб. для дистанц. навч. / В. П. Рубцов, Н. І. Перинська; за ред. Ю. П. Сурміна. – К.: УН-т «Україна», 2008. – 440 с.
5. Державне управління: підручн. / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський. – К. : Знання, 2009. – 582 с.
6. Єдина конвенція про наркотичні засоби 1961 р. з поправками, внесеними відповідно до Протоколу про поправки до Єдиної конвенції [Електронний ресурс] // Режим доступу : http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/pdf/single1961.pdf,
7. Єдина конвенція про психотропні речовини 1971 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу : http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/pdf/substances1971.pdf,
8. Інструкція із санітарно-протиепідемічного режиму аптечних закладів : наказ МОЗ України від 15.05.2006 р. № 275 [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0642-06>
9. Кодекс Европейского сообщества «Лекарственные средства для человека»: Директива 2001/83/ЕС Европейского парламента и Совета ЕС от 6.11.2001г. [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://apps.who.int/medicinedocs/documents/s17096e/s17096e.pdf>
10. Кодекс Законів про працю України від 10.12.1971 р. № 322-VIII [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
11. Конвенція про боротьбу з незаконним обігом наркотичних засобів і психотропних речовин 1988 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу : http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/pdf/illicit_drugs.pdf
12. Конституція України [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
13. Криков, В. И. Организация и экономика фармации : учебн. / В. И. Криков, В. И. Прокопишин. – М. : Медицина, 1991. – 624 с.
14. Кримінальний Кодекс України від 5.04.2001 р. № 2341-III (ст. 307-309, 311-313, 318-320) [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
15. Лицензирование в Европейском Союзе : фармацевтический сектор / Ред.-сост. В. А. Усенко, Л. А. Спасокукоцкий. – К. : Морион ЛТД, 1998. – 384 с.
16. Малиновський, В. Я. Державне управління: навч. посіб. / В. Я. Малиновський.– 2-ге вид., доп. та перероб. – К.: Атіка, 2003. – 576 с.
17. Надлежащая аптечная практика в Новых Независимых Государствах. Руководство по разработке и внедрению стандартов / Специальный проект ВОЗ по фармации в ННГ совместно с Центром ВОЗ по лекарственной политике и развитию фармацевтической практики. – Копенгаген, 2001

18. Настанова СТ-Н МОЗУ 42-1.1:2013 «Лікарські засоби. Належна регуляторна практика» : наказ МОЗ України від 28.03.2013 № 247 [Електронний ресурс] // Режим доступу : http://moz.gov.ua/docfiles/N247_2013_dod1.pdf
19. Настанова СТ-Н МОЗУ 42-1.2:2013 «Лікарські засоби. Належна практика промоції» : наказ МОЗ України від 09.10.2013 р. № 870 [Електронний ресурс] // Режим доступу : http://www.moz.gov.ua/docfiles/N870_2013_dod1.pdf
20. Настанова СТ-Н МОЗУ 42-5.0:2008 «Лікарські засоби. Належна практика дистрибуції» : наказ МОЗ України від 16.02.2009 р. № 95
21. Настанова СТ-Н МОЗУ 42-5.1:2011 «Лікарські засоби. Належна практика зберігання» : наказ МОЗ України від 03.10.2011 р. № 634 [Електронний ресурс] // Режим доступу : http://www.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20111003_634.html
22. Національний перелік основних лікарських засобів і виробів медичного призначення : постанова КМУ від 25.03.09 р. №333) [Електронний ресурс] // Режим доступу : http://www.moz.gov.ua/ua/portal/register_naclist/
23. Немченко, А. С. Фармацевтическое ценообразование / А. С. Немченко. – Х. : Радар, 1999. – 290 с.
24. Немченко, А. С. Ціноутворення на лікарські засоби / А. С. Немченко, К. Л. Косяченко, О. А. Немченко : моногр., 2-ге вид., доповн. і переробл. – Х., 2012. – 304 с.
25. Обов'язковий мінімальний асортимент (соціально орієнтованих) ЛЗ та ВМП для аптечних закладів: Наказ МОЗ України №1000 від 29.12.11 [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0524-12>
26. Організація фармацевтичного забезпечення населення : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. С. Немченко, А. А. Котвіцька, Г. Л. Панфілова та ін., за ред. А. С. Немченко. – Х. : Авіста-ВЛТ, 2007. – 466 с.
27. Організація фармацевтичного забезпечення населення [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. С. Немченко, В. М. Назаркіна, Г. Л. Панфілова, та ін.; за ред. А. С. Немченко. – 80 Min / 700 MB. – Х. : Нац. фармац. ун-т, 2013. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) ; 12 см . – Систем. вимоги : Pentium ; 32 Mb RAM ; Windows 98/2000/NT/XP. – Назва з контейнера.
28. Основи економіки фармації [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. С. Немченко, В. М. Назаркіна, Г. Л. Панфілова та ін.; за ред. А. С. Немченко . – 80 Min / 700 MB. – Х. : Нац. фармац. ун-т, 2013. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) ; 12 см . – Систем. вимоги : Pentium ; 32 Mb RAM ; Windows 98/2000/NT/XP. – Назва з контейнера.
29. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : закон України від 14.01.1998 р. №16/98-ВР [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/16/98-%D0%B2%D1%80>
30. Основы организации и экономики фармации в вопросах и ответах: Учеб.пособ. для иностр. студентов в 2-х частях // Под ред. А.С. Немченко. – Х. : НФаУ, 2013. – Ч.І.
31. Основы экономики и системы учета в фармации: Уч.пособ. для студ. высш. уч. завед. / Под ред. А. С. Немченко. – Винница: НОВА КНИГА, 2008. – 480 с.
32. Панфілова Г. Л. Організація фармацевтичної допомоги населенню в умовах медичного страхування: моногр. / Г. Л. Панфілова, А. С. Немченко, О. А. Немченко. – Х. : Авіста-ВЛТ, 2009. – 228 с.
33. Перелік лікарських засобів, дозволених до застосування в Україні, які відпускаються без рецептів з аптек та їхніх структурних підрозділів: Наказ МОЗ

- України від 06.05.2014 р. № 303 [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0403-13>
34. Перелік ліків вітчизняного й іноземного виробництва, які можуть закуповувати установи охорони здоров'я, які повністю або частково фінансуються з державного й місцевого бюджетів : постанова КМУ від 01.09.96 р. № 1071 [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1071-96-%D0%BF/page>
 35. Перелік наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів: постанова КМУ від 6.05.2000 р. № 770 [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/770-2000-%D0%BF>
 36. Переліки отруйних і сильнодіючих лікарських засобів: наказ МОЗ України від 17.08.2007 р. № 490 [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1007-07>
 37. Податковий кодекс України від 02.12.2010р. № 2755-VI [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
 38. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: наказ Мінфіну України від 24.05.1995 р. № 88 [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>
 39. Положення про штрихове кодування товарів: Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 20.08.2002 р. № 255
 40. Порядок подання фінансової звітності : постанова КМУ від 28.02.2000 р. № 419 [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-%D0%BF?test=dCCMfOm7xBWM0RCEZiVP5HZfHI4wIs80msh8Ie6>
 41. Правила виписування рецептів та вимог-замовлень на ЛЗ і виробу медичного призначення : наказ МОЗ України від 19.07.05 р. № 360 [Електронний ресурс] // Режим доступу : http://www.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20050719_360.html
 42. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
 43. Про відпустки : закон України від 15.11.1996 р. № 504/96-ВР [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80>
 44. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання фальсифікації ЛЗ : закон України від 8.09.2011 р. № 3718-VI [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3718-17>
 45. Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску ЛЗ за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань : постанова КМУ від 17.08.1998 р. № 1303 [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1303-98-%D0%BF>
 46. Про дозвільну систему в сфері господарської діяльності : закон України від 06.09.05 р. № 2806-IV [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2806-15>
 47. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням : закон України від 18.01.01 р. № 2240-III [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2240-14>
 48. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг : закон України від 01.06.2000 р. №1776-III

- [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/265/95-%D0%B2%D1%80>
49. Про затвердження документів з питань забезпечення якості лікарських засобів : Наказ МОЗ України від 16.02.2009 р. № 95 [Електронний ресурс] // Режим доступу : http://www.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20090216_95.html
50. Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті : постанова НБУ від 21.01.2004 р. № 22 [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04>
51. Про затвердження Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах : постанова НБУ от 12.11.2003 р. № 492 [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1172-03>
52. Про затвердження інструкції про порядок контролю якості лікарських засобів під час оптової і роздрібною торгівлі : наказ МОЗ України від 30.10.2001 р. № 436 [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0107-02>
53. Про затвердження критеріїв визначення категорії відпуску лікарських засобів : наказ МОЗ України від 17.05.2001 р. № 185 [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0464-01>
54. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової, роздрібною торгівлі лікарськими засобами : Наказ МОЗ України від 31.10.2011 р. № 723 [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1420-11>
55. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності : наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
56. Про затвердження Переліків отруйних та сильнодіючих лікарських засобів : наказ МОЗ України від 17.08.2007 р. № 490 [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1007-07>
57. Про затвердження переліку документів, які додаються до заяви про видачу ліцензії для окремого виду господарської діяльності : постанова КМУ від 4.07.2001 р. № 756 [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/756-2001-%D0%BF>
58. Про затвердження Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів : постанова КМУ від 6.05.2000 р. №770 [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/770-2000-%D0%BF>
59. Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні : постанова НБУ № 637 [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0040-05>
60. Про затвердження Порядку встановлення заборони (тимчасової заборони) та поновлення обігу лікарських засобів на території України : наказ МОЗ України від 22.11.2011р. № 809 [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0126-12>
61. Про затвердження Порядку здійснення діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, та контролю за їх обігом : постанова КМУ від 3.06.2009 р. № 589 [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/589-2009-%D0%BF>

62. Про затвердження Порядку обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів в закладах охорони здоров'я України : наказ МОЗ України від 21.01.2010 р. №11 [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0347-10>
63. Про затвердження Правил виробництва (виготовлення) та контролю якості лікарських засобів в аптеках : наказ МОЗ України від 7.10.2012 р. № 812 [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1846-12>
64. Про затвердження протоколів провізора (фармацевта): наказ МОЗ України від 16.05.2011 р. № 284 [Електронний ресурс] // Режим доступу : http://www.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20110516_284.htm
65. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : закон України від 08.07.2010 р. № 2464-VI [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>
66. Про зовнішньоекономічну діяльність: закон України від 16.04.91 р. №959-XII [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
67. Про лікарські засоби : закон України від 04.04.1996 р. №123/96-ВР [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/123/96-%D0%B2%D1%80>
68. Про ліцензування певних видів господарської діяльності : закон України від 01.06.2000 р. № 1775-III [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1775-14>
69. Про наркотичні засоби, психотропні речовини, прекурсори : закон України від 22.12.06 р. № 530-V [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/60/95-%D0%B2%D1%80>
70. Про оплату праці : закон України від 24.03.1995 р. № 108/95-ВР [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80>
71. Про організацію зберігання в аптечних установах різних груп лікарських засобів та виробів медичного призначення : наказ МОЗ України від 16.03.1993 р. № 44 [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://www.apteka.ua/article/91510>
72. Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності: Указ Президента України від 10.06.1997 № 503/97 [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/503/97>
73. Про рекламу : закон України від 03.07.1996 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/270/96-%D0%B2%D1%80>
74. Про страхування : закон України від 7.03.1996 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>
75. Регулирование предпринимательской деятельности в системах здравоохранения европейских стран / ред. Р. Б. Солтман, Р. Буссе, Э. Моссиалос / Пер. с англ. – М. : Весь мир, 2002. – 272 с.
76. Рекомендації ВООЗ по розробці та впровадженню національної лікарської політики // Щотижневик «Аптека» – 2003. – № 17. – С. 83-85.
77. Розвиток фармацевтичної практики. Фокус на допомозі пацієнтові : посіб. Всесвітньої організації охорони здоров'я та Міжнар. фармац. федерації / під ред. В. П. Черних; укр. пер. // Еженедельник Аптека. – 2009. – № 32. – С. 14-15; № 33. – С. 14; № 34. – С. 11; № 35. – С. 18; № 36. – С. 15.

78. Системи обліку у фармації [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. С. Немченко, В. М. Назаркіна, В. М. Чернуха та ін.; за ред. А. С. Немченко. – 80 Min / 700 MB. – Х. : Нац. фармац. ун-т, 2013. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) ; 12 см . – Систем. вимоги : Pentium ; 32 Mb RAM ; Windows 98/2000/NT/XP. – Назва з контейнера.
79. Управление и экономика фармации: в 4 т. Т. 1. Фармацевтическая деятельность. Организация и регулирование: учеб. для студ. высш. учеб. завед. / И. В. Косова и др.; под ред. Е. Е. Лоскутовой. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Академия, 2008. – 392 с.
80. Управление и экономика фармации: в 4 т. Т. 2. Учет в аптечных организациях: оперативный, бухгалтерский, налоговый: учеб. для студ. высш. учеб. завед. / А. А. Теодорович и др. ; под ред. Е. Е. Лоскутовой. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Академия, 2008.– 464 с.
81. Управление и экономика фармации: в 4 т. Т. 3. Экономика аптечных организаций: учеб. для студ. высш. учеб. завед. / В. В. Дорофеева и др.; под ред. Е. Е. Лоскутовой. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Академия, 2008.– 432 с.
82. Управління фармацією: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / За ред. В. М. Толочка. – Х.: Вид-во НФаУ, Золоті сторінки, 2004. – 388с.
83. Фармацевтична енциклопедія / за ред. В. П. Черних. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К. : Моріон, 2010. – 1632 с.
84. Хоменко В. М. Теорія та практика державного управління фармацією за умов реформування галузі / В. М. Хоменко, А. С. Немченко, І. К. Ярмола // Вісник фармації. – 2006. – №2. – С. 35-40.
85. Developing pharmacy practice. A focus on patient care. Handbook–2006 edition [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://www.fip.org/files/fip/publications/DevelopingPharmacyPractice/DevelopingPharmacyPracticeEN.pdf>
86. How to develop and implement a national drug policy. — 2nd ed. WHO, 2001.
87. Joint FIP/WHO guidelines on good pharmacy practice: standards for quality of pharmacy services// WHO Technical Report Series, No. 961, WHO, 2011. – P. 310-323. Електронний доступ <http://apps.who.int/medicinedocs/en/m/abstract/Js18652en> .
88. Patrick M. Malone, Karen L. Kier, John E. Stanovich. Drug Information: A Guide for Pharmacists, Third Edition.- N.-Y.: The McGraw-Hill Companies, Inc, 2006.- 628 p.
89. Philip O. Anderson, Susan M. McGuinness, Philip E. Bourne. PHARMACY INFORMATICS. – N.-Y.: LCRC Press, 2010.- 290 p.
90. The Role of the Pharmacist in Self-Care and Self-Medication. – WHO, 1998. – 17 p. – [Електронний ресурс] Режим доступу : <http://apps.who.int/medicinedocs/en/d/Jwhozip32e/3.2.html>.
91. Using the pharmaceutical literature / edited by Sharon Srodin. – N.-Y.: Taylor & Francis Group, LLC, 2006. – 281 p.
92. World Self-Medication Industry [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://www.wsmi.org/> .